

KKTC

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI

TEMEL EĞİTİM PROGRAMI

GİRİŞ

2016

Temel Eğitim Program Geliştirme Projesi Sorumlusu

Dr. Havva Dağsever

Temel Eğitim Program Geliştirme Projesi Yürütücüsü

Prof. Dr. Ahmet Pehlivan

Proje Danışmanları

Prof. Dr. Müfit Kömleksiz

Prof. Dr. Buket Akkoyunlu

Proje Program Geliştirme Uzmanları

Doç. Dr. Canan Perkan

Yrd. Doç. Dr. Hasan Özder

Baskı

Ağustos 2017

 OKMAN
PRINTING LTD.

☎ 225 42 47 ☎ 225 31 28

✉ okman@okmanprinting.com

📍 Şht. Mustafa Ruso Cad. No. 44
K.Kaymaklı - Lefkoşa

KKTC

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI YAYINIDIR.

Bu program, Temel Eğitim Program Geliştirme Projesi (TEPGEP) kapsamında geliştirilmiş ve KKTC Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı, Talim ve Terbiye Dairesi tarafından KKTC ilkokul ve ortaokullarında 2016-2017 öğretim yılından itibaren kullanılması için hazırlanmıştır.

Değerli Eğitimciler,

İki binli yıllarda, 21. yüzyıl becerilerine sahip öğrencileri yetiştirmek amacıyla gelişmiş ülkeler yeniden yapılanma arayışı ve çabasına girmişlerdir. Çağımızda, yeni nesillerden problem çözmeleri, eleştirel düşünceleri, girişimci ve yaratıcı olmaları, teknolojiyi etkili kullanmaları, yaşam boyu öğrenmeleri ve etkili okuryazarlık becerilerine sahip olmaları istenmektedir. Kuşkusuz bu becerilerin kazandırılacağı yerler eğitim kurumları, yani okullarımızdır.

21. yüzyıl becerilerinin kazandırılmasında eğitim programlarının yeri çok önemlidir. Eğitim programlarında demokratik değerlerin temel alınması, milli değerlere yer verilmesi, öğrenciyi merkeze alarak bireysel farklılıkların ön plana çıkarılması, çağdaş öğrenme, öğretme ve değerlendirme yaklaşımlarının kullanılması eğitimin başarısı için çok önemlidir. KKTC olarak biz de 21. yüzyılda yerimizi almak ve Temel Eğitim Program Geliştirme Projesini hayata geçirmek için çok çalıştık. Bu proje kapsamında temel eğitim programları ve ders kitaplarının hazırlanması çalışmalarına başlanmış, okul öncesi, 1., 4. ve 6. sınıflarımızın öğretim programları ile ders kitapları tamamlanarak 2016 – 2017 eğitim yılında uygulanmaya konulmuştur.

Öğretim programlarımızda beceri anlayışı egemendir. Programlarda yer alan; okuryazarlık, iletişim ve bilgi teknolojileri yeterliliği, girişimcilik, araştırma ve problem çözme, kişisel ve sosyal yetkinlik, eleştirel ve yaratıcı düşünme, işbirliği becerileri belirlenirken farklı ülkelerin eğitim programları incelenmiş ve ülkemizin şartlarına en uygun olanlar alınmıştır.

Öğrenciyi merkez alan bir anlayışla hazırlanan programlarda sadece çağdaşlığa önem verilmemiş; çağdaşlık yanında milli ve kültürel değerlerimiz de ara disiplinler yoluyla işlenmiştir.

Kitaplar öğrencilerin eğlenirken öğrenecekleri bir anlayışla, rengarenk, örneklerle ve sorularla zenginleştirilerek hazırlanmıştır.

Bakanlık olarak hazırlanan eğitim programlarının ve ders kitaplarının bundan sonraki süreçlerde de takipçisi olacağım. Bu çalışmada emeği geçen herkese bir kez daha teşekkür ediyor, programın ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

Sevgi ve saygılarımla...

Dr. Özdemir Berova

Milli Eğitim ve Kültür Bakanı

Değerli Meslektaşlarım,

İçinde bulunduğumuz 21. yüzyılda küreselleşmeyle beraber yaşamın her alanında baş döndürücü bir hızda, büyük bir değişim ve gelişim yaşanmaktadır. Her geçen gün yükselen eğitim düzeyine, iletişim ve teknolojideki yeniliklere ayak uydurabilmek için öğrencilere uygun eğitim programlarının hazırlanması gerekmektedir.

Bireyin; insan hak ve özgürlüklerine saygılı, çevreye duyarlı, grup çalışması yapabilen, eleştirel düşünebilen, problem çözebilen, kendine güvenen biri olarak yetişmesinde temel eğitimin rolü çok büyüktür.

Hızlı gelişmeler sonucunda, eğitim programlarının güncellenmesi çağın bir zorunluluğudur. Program yenilenirken bilimsel bulgular ışığında hareket edilmiş, öğrencilerin kendi yeteneklerini geliştirmelerini sağlayabilecekleri, yaratıcılıklarını ortaya koyabilecekleri bir program olması amaçlanmıştır. Eğitimde çağdaş program geliştirme sürecinde; planlama, geliştirme, değerlendirme ve yaygınlaştırma aşamaları izlenmiş, ayrıca bu alanda dünyadaki son yönelimler, çalışmalar ve yaklaşımlar takip edilmiştir.

Değişim ve gelişimlerden yola çıkarak, Temel Eğitim Program Geliştirme Projesi (TEPGEP) kapsamında çalışmalara başlanmış ve ülkemizde her dersin öğretim programı hazırlanmış, öğretim programlarına göre de ders kitapları yazılarak bir öğretim yönetim sistemi oluşturulmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda ülkemizde ilk kez hazırlanan öğretim programları ile ders kitapları 2016-2017 eğitim-öğretim yılında sisteme dahil edilmiş ve kademeli olarak uygulanmaya başlanmıştır.

Okul öncesi, 1. , 4. ve 6. sınıfların öğretim programları ile ders kitapları projenin ilk kademesini oluşturmaktadır. İkinci, 5. ve 7. sınıfların öğretim programları ile ders kitapları 2017-2018 eğitim-öğretim yılında sisteme girerek projenin ikinci kademesini oluşturacaktır. 2018-2019 eğitim-öğretim yılında 3. ve 8. sınıfların öğretim programlarının ve ders kitaplarının sisteme dahil edilmesiyle proje tamamlanacaktır.

Üç akademik yılda uygulamaya girecek bu proje ile bilgi çağı diye adlandırdığımız bu yüzyılın çocuklarının; ezberden uzak, bilgiyi ve teknolojiyi kullanabilen, yaratıcı, üretken bireyler olabilmeleri hedeflenmektedir.

Temel Eğitim Program Geliştirme Projesi kapsamında yazılan öğretim programları ile ders kitapları, Talim ve Terbiye Dairesi tarafından hazırlanmıştır. Projenin hazırlanma aşamasında emeği geçen tüm akademisyenlere, öğretmenlere ve TTD Kurul Üyelerine, TEPGEP'in yürütücülüğünü yapan DAÜ Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ahmet Pehlivan'a ve Doğu Akdeniz Üniversitesine teşekkür ederim.

Eğitim adına gaille çeken tüm yüreklere sonsuz teşekkürler...

Dr. Havva Dağsever

Talim ve Terbiye Dairesi Müdürü

(TEPGEP Sorumlusu)

SUNUŞ

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı gelişmeler, toplumların gereksinim duyduğu nitelikli insan tanımını da değiştirmiştir. Günümüzde giderek yoğunluk kazanan uluslararası rekabet ve yaşanan hızlı bilimsel ve teknolojik gelişmeler, insan becerilerini ve bilgisini tek sürdürülebilir rekabet avantajı hâline getirmiştir.

Rekabet gücünün her yerde belirleyici olması ve yaşanan bilim ve teknoloji devriminin uyum yeteneği yüksek, yeni beceriler kazanmış, öğrenmeye açık ve işbirliği içinde çalışabilen iş gücüne olan talebi artırması; verimliliğe, eğitime ve araştırma-geliştirmeye (ARGE) yönelik yatırımlara ağırlık verilmesi sonucunu doğurmuştur. Bu nedenle, gelişmiş ülkelerde yaşam boyu eğitime önem verilmekte, temel eğitimin niteliğinin yükseltilmesine çalışılmakta, eğitim sistemi ile iş gücü piyasası arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesine ağırlık verilmektedir.

Bunun yanı sıra, insan hak ve özgürlükleri ile çevre bilincine yönelik tüm dünyada ortaklaşa bir anlayışa doğru gidildiği de gözlenmektedir. İnsan hak ve özgürlükleri ile çevre bilinci olmazsa olmaz temel konular arasına girmiş bulunmaktadır

Dünyamızda yaşanan bu gelişmelere paralel olarak öğrenme ve öğretme alanlarındaki bilimsel çalışma bulguları, öğretme ve öğrenme anlayışımızın da değişmesini zorunlu hâle getirmiştir. Yeni öğrenme anlayışına göre öğrenen, uyarıcıların pasif bir alıcısı değil; onların çözümleyicisi, bilgi ve davranışların aktif oluşturucusudur.

Bireysel farklılıkların belirginleştiği günümüzde öğrenmeyi ve bilgiye ulaşmayı öğrenmiş, insan ve çevre haklarına saygılı, üretken ve yaratıcı bireyler yetiştirmek başlıca hedef hâline gelmiştir. Bütün bu hızlı değişimler toplumsal yaşamımızı da büyük ölçüde etkilemiş, toplumumuzdaki değer yargıları, toplumun bireyden ve bireyin toplumdan beklentileri büyük ölçüde değişmiştir.

Bütün bu gelişmeler eğitim programlarının değiştirilerek çağa uygun bir hâle getirilmesini ve geleceğe yönelik olmasını zorunlu kılmaktadır. Bu zorunluluk nedeniyledir ki gelişmiş ülkelerde eğitim programları ortalama her beş yılda bir, günün gereksinimleri doğrultusunda değiştirilmekte veya geliştirilmektedir. Hatta günümüzde bazı ülkelerde (örneğin Avustralya) programlar günü gününe revize edilebilmektedir.

Ülkemiz, hızla gelişme, dünyaya ayak uydurma ve çağı yakalama çabası içerisinde. Dolayısıyla gerek bilim ve teknolojide yaşanan gelişmelerin gerekse eğitim bilimleri alanlarındaki kuram ve uygulamaların ülkemize uyarlanması bir gerekliliktir. Bu zorunluluktan ortaya çıkan Temel Eğitim Program Geliştirme Projesi (TEPGEP) 2013 yılında hayata geçirilmiş, projenin sonucunda da ekteki öğretim programları ortaya çıkmıştır.

Tabii ki bir ülkenin programını yazmak çok kolay bir iş değildir. Öncelikle böyle bir iş kolektif çalışmayı, iş birliğini ve inanmayı gerektirir. Bu açıdan bakılınca KKTC Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı sorumluluğunda Doğu Akdeniz Üniversitesi öncülüğü ve yürütücülüğünde gerçekleşen bu projede çalışanların emeği büyüktür. Çalışanların yanında projede birçok kişinin katkısı ve emeği vardır. Bunların hepsini burada sıralamak mümkün değildir. Projeye katkı koyan tüm akademisyen ve öğretmenlerimize minnettarız.

TEPGEP'in sorumluluğunu üstlenen başta Talim ve Terbiye Dairesi Müdürü Dr. Havva Dağsever'e, tüm Talim ve Terbiye Dairesi çalışanlarına, projeye katkı sağlayan akademisyenlere ve öğretmenlerimize teşekkürü bir borç biliriz. Bunun yanı sıra, projenin başlamasından günümüze değin tüm milli eğitim bakanları projemizi desteklemiştir. Projenin hayata geçirilmesinde katkı koyan tüm eğitim bakanlarımıza, özellikle projenin uygulanmasında kararlılık gösteren Sayın Bakanımız Dr. Özdemir Berova'ya çok teşekkür ederiz. Ayrıca projenin alınmasında ve başlangıcında büyük katkı koyan Prof. Dr. Halil İ. Yalın'a da teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Ahmet Pehlivan
DAÜ Öğretim Üyesi
(TEPGEP Yürütücüsü)

İÇİNDEKİLER

TEMEL EĞİTİM PROGRAMI GİRİŞ.....	8
Programın Gerekçesi	8
Programın Genel Yaklaşımı.....	11
Programın Amacı	12
Başat Öğrenme-Öğretme Yaklaşımları	13
Başat Ölçme Değerlendirme Yaklaşımları	14
Ele Alınan Temel Beceriler.....	15
Okur Yazarlık.....	15
Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterliği (BİT)	15
Girişimcilik	16
Kişisel ve Sosyal Yetkinlik.....	16
Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	16
Problem Çözme	17
İşbirliği	18
Ara Disiplinler	18
Duyarlı ve Etkin Vatandaşlık	18
Ekonomik Katılım.....	18
Trafik ve Güvenlik	19
Bütünleştirme.....	19
Ders Öğretim Programları	21
Gerekçe	22
Ders Öğretim Programının Amacı	22
Ders Öğretim Programının Çıktıları	22
İçerik.....	22
Öğrenme Çıktıları.....	22
Çizelge 1.....	23
Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi	23
Öğrenme Çıktıları ve Temel Beceriler Arasındaki İlişkiler.....	23
Öğrenme Çıktıları ve Ara Disiplinler Arasındaki İlişkiler	23
Kaynakça.....	24
MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI GİRİŞ.....	27
Gerekçe	27
Amaç.....	27
Program Çıktıları.....	27
İçerik.....	28
Öğrenme Çıktıları ile İlgili Tablolar.....	30

TEMEL EĞİTİM PROGRAMI GİRİŞ

Programın Gerekçesi

1571 Kıbrıs'ın fethinden günümüze Kıbrıslı Türkler farklı yönetimler altında yaşamışlardır. Osmanlı döneminde Kıbrıs'ta Türkler için ilk açılan okullar sıbyan ve medresedir (Behçet 1969, Süha 1971: 222). Kıbrıslı Türklerin ilk ilkokulu olan sıbyanda alfabe, yazı, okuma, Kuran-ı Kerim ve hesap öğretilirdi.

Kıbrıs 1878 yılında İngiliz egemenliği altına girmiş, bu yönetim 1959 yılına kadar sürmüştür. İngilizler adaya geldiklerinde ilk olarak adada eğitim sistemini değiştirmişlerdir (Weir 1952: 24). İngiliz hükümeti adada her iki toplum için maarif encümenleri atamış, köy komisyonları oluşturmuştur. Türk ve Rumlara ait maarif encümenlerinin başında bir İngiliz bulunmakta, üyeler ise toplum temsilcilerinden oluşmaktaydı. Eğitim programlarının oluşturulması, okutulacak dersler, ders kitaplarının seçimi encümenin sorumluluklarından birkaçıdır (Weir 1952: 29, Behçet 1969, Süha 1971: 226). Bu dönemde Türkler eğitim programlarını ve ders kitaplarını Türkiye'den almışlardır (Behçet 1969: 97; Fedai, 1993). Bu durum 1931 isyanı sonrasına kadar devam etmiştir. 1931 isyanı sonrasına kadar Türk ve Rumların eğitimine pek kısıtlama getirmeyen İngilizler, isyandan sonra farklı bir tutum izlemişlerdir. Eğitimde Türkiye'den ders kitabı, getirilmesi yasaklanmış, Kıbrıslı Türklerin Türkiye eğitim sistemi ile bağları koparılmaya çalışılmıştır. Kısıtlamalar 1948'e kadar sürmüştür (Behçet 1969, Süha 1971: 226-227). Bu dönem kitapsız, programsız eğitimin yapıldığı bir dönemdir. Kısaca belirtmek gerekirse İngiliz yönetiminde Kıbrıslı Türkler her zaman eğitimde Türkiye'yi takip etmişler (Weir 1952: 80), kitapları, programları oradan almış, yükseköğretim yapmak için çoğunlukla Türkiye'yi seçmişlerdir.

İngiliz yönetimi Kıbrıs'ta sona ermiş, 1960 yılında Kıbrıs Cumhuriyeti kurulmuştur. Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası'nda eğitim iki toplumun Cemaat Meclislerinin sorumluluğuna bırakılmıştır (Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası, 1960). Böylece okul programlarının hazırlanması, kitapların okutulması Kıbrıs Türk Cemaat Meclisinin sorumluluğuna girmiştir. Bu dönemde de ilkokullarda uygulanan eğitim programları Türkiye'den getirilmiştir. Kıbrıs Cumhuriyeti döneminde Kıbrıs Türk Cemaati eğitim programlarının hazırlanmasında tamamiyle özgür olmasına karşın, tamamiyle Türk Milli Eğitim Bakanlığıyla aynı programları izlemiştir (Süha, 1971: 228).

1960'lı yıllar Kıbrıs'ta savaş yıllarıdır. Türkler ile Rumlar arasındaki kavga devam etmektedir. Bu çatışma eğitim sistemlerini de etkilemiş, Türk toplumunda eğitim savaş yüzünden sekteye uğramıştır. 1974 Barış Harekatı sonrasında Kıbrıslı Türkler önce Kıbrıs Türk Federe Devleti'ni, ardından da Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni kurmuşlardır. Bu dönemde, yeni eğitim yasaları oluşturulmuş ve Milli Eğitim Bakanlığı kurulmuştur. Kurulan Kıbrıs Türk Federe Devleti'nin eğitim alanındaki en büyük eksikliklerinden biri eğitim programlarıydı. Bu ihtiyacı sağlamak için devlet aynen Türkiye okulöncesi ve ilkokul programlarını okullarda

uygulamıştır. Türkiye eğitim sistemi ile bir paralellik izlenmiştir (Çağlar&Reis, 2007: 224, 261). Bu dönemde programlar Türkiye’den getirilmiştir. Ancak bu eğitim gereksiniminin bir bölümünü karşılayabilmiştir. Özellikle KKTC’nin kurulması ile birlikte, yeni kurulan devletin Türkiye’ye paralel olarak Kıbrıs Türk toplumunun özelliklerine uygun eğitim programı ve insan yetiştirme gereksinimi de doğmuştur. Bu gereksinim KKTC Milli Eğitim Yasasının Temel İlkelerinde de açık bir şekilde ifade edilmiştir:

Madde 22 (1), “Kıbrıs milli eğitim kurumlarında uygulanan öğretim programları ile Türkiye’deki özdeş eğitim kurumlarında uygulanmakta olan öğretim programları arasında Kıbrıs Türk toplumunun gereksinimleri de gözetilmek ve aşağıda 22 (b) fıkra kuralları saklı kalmak koşuluyla uyum sağlanır.” (KKTC Milli Eğitim Yasası 1986: 57).

Açıklamadan da anlaşılacağı üzere bu dönemde bir yandan iki ülke eğitim programları arasında paralellik aranırken, öte yandan Kıbrıs Türk toplumunun gereksinimlerinin dikkate alınması gerektiği devletin temel ilkesi olarak görülmüştür. Ancak bu realitede böyle olmamış, Türkiye’den olduğu gibi alınan programlar okullarda tam anlamıyla uygulanamamış, çoğunlukla kitaba dayalı programsız eğitim anlayışı günümüze kadar gelmiştir. Özellikle Türkçe, yurttaşlık eğitimi, sosyal bilgiler gibi Kıbrıs Türk toplumunun gereksinimlerine hitap edecek ve onun dinamiğinin devamlılığını sağlayacak derslerde bu durum daha da göze çarpmaktadır.

Dünyada eğitim bilimi ve dolayısıyla program geliştirme alanındaki gelişmeler Türkiye’de program geliştirme konusunda önemli arayışların ve model oluşturma çalışmalarının yoğun biçimde yaşanmasına neden olmuştur. Türkiye’de 2004 yılında ilköğretim programların geliştirilmesi amacıyla kapsamlı bir çalışma başlatılmıştır. Bu çalışmada programların geliştirilmesinin gerekçeleri; bilgi kavramı ve bilgi toplumu anlayışındaki gelişmeler, hayat boyu öğrenme yaklaşımını esas alan bir öğretme anlayışının gelişmesi, AB normlarına uygunluk olarak sıralanmıştır (TC MEB 2005).

2004 yılından başlayarak Türkiye’de yaşanan bu gelişmeler Kıbrıs’a tam şekli ile yansıyamamıştır. Bu dönemde Türkiye’de yapılandırmacı eğitim anlayışına uygun okulöncesi ve ilkokul programları hazırlanmıştır. Kıbrıs Türk eğitim sisteminde öngörülse de bu program anlayışı Kıbrıs’a uyarlanamamıştır.

2003 yılından itibaren Kıbrıs’ta ayrı bir eğitim sistemi geliştirme çabalarına rastlanmaktadır. Eğitim sisteminde yerelliğe önem verme anlayışı sonucunda ilkokullarda ders kitaplarının yazımına geçilmiş, tüm derslerle ilgili yerel kitaplar yazılmıştır. Ders kitapları yazıldıktan sonra bazı dersler ile ilgili ayrı ayrı programlar hazırlama çabalarına girişilmiştir. Tüm derslerin programları yazılamamış, kısacası ilköğretimde dersler arasındaki bütüncüllük ilkesi sağlanamamış, çoğu dersle ilgili olarak kitap basmakla kalınmıştır. Bu da günümüzde KKTC’de kitaba dayalı eğitim yapılmasına neden olmuştur. Program geliştirme alanıyla bağdaşmayan kitaptan hareketle program yazma ve kitaba dayalı eğitim anlayışı, günümüzde okullarda egemen hâle gelmiştir. Okulöncesi eğitimde ise çağdaş program anlayışı açısından önemli sorunların olduğu görülmektedir. Örneğin, günümüzde çağ dışı

olarak kabul edilen teneffüs anlayışı yeni sistemde de öngörülmektedir (bkz. KKTC MEB 2005: 10)

Çağdaş okul öncesi eğitim programlarının, oyun temelli, çocuğun bireysel gereksinimlerini, ilgilerini merkeze alan, gerek fiziksel öğrenme ortamları, gerekse psikolojik iklim bakımından sağlıklı, çağdaş eğitim standartlarına uygun bir şekilde donanmış okullarda, yetkin öğretmenlerle, aile ve toplumla işbirliği içerisinde yürütülmesi gereklidir. Bu ölçütler göz önünde bulundurulduğunda, ülkemizdeki anaokullarında, alan uzmanı olmayan öğretmenlerin görev alması, günlük eğitim rutinlerinin, ders saati, teneffüs saati biçiminde kesin sınırlarla ayrılması, çocuğun gerçek öğrenme etkinliği olan “oyunun” eğitim programının dışında bırakılması çağdaş eğitimsel ve gelişimsel hedeflere ulaşılmasını tehdit edeceğinden, okul öncesi eğitim sistemlerinin dünyadaki çağdaş modeller ışığında, modern eğitim anlayışıyla güncellenmesi, geliştirilmesi ve yapılandırılması gereklidir.

Tarihsel süreç açısından bakıldığında, Kıbrıs Türk toplumunun, KKTC'nin kuruluşu da dahil, günümüze değin hiçbir dönemde bütünüyle kendine özgü bir temel eğitim programının olmadığı görülmektedir. Kıbrıs Türk toplumunun gereksinimlerini ve özelliklerini dikkate alacak, ülke koşullarına ve toplumun beklentilerine uygun, dünyadaki gelişmeleri de gözönüne alan, araştırma sonuçlarına dayalı, okul öncesi eğitimi de içerecek biçimde çağdaş bir temel eğitim programının hazırlanmasının kaçınılmaz olduğu gözlenmektedir. Bir ülkenin kendi varlığını sürdürebilmesi ve bağımsızlığı açısından da kendine özgü eğitim programlarının oluşturulmasının ne denli önemli olduğu artık tartışılmamaktadır.

Kısaca özetlemek gerekirse, aşağıda belirtilen gerekçeler, bu programın hazırlanmasında etkili olmuştur:

- KKTC'de temel eğitim düzeyinde uygulanan tutarlı bir temel eğitim programının bulunmadığı söylenebilir. Dersler, genellikle ders kitapları doğrultusunda işlenmektedir. Oysa bir öğretim programı olmadan ne ders kitaplarının yazılması, ne de derslerin işlenmesi mümkün değildir. Böyle bir durumun, KKTC'nin yetiştirmeyi hedeflediği insan tipiyle de uyumadığı ileri sürülebilir. Bu nedenle temel eğitim aşamasından başlamak üzere, ders öğretim programlarının hazırlanmasına büyük bir gereksinim duyulmaktadır.
- Her ülke kendi koşullarına uygun eğitim programları hazırlamalıdır. Dolayısıyla ülke bazında gereksinim analizi yapılarak, “KKTC'de nasıl bir insan istiyoruz?” sorusuna yanıt bulunması ve elde edilen veriler çerçevesinde de öğretim programlarının oluşturulması gerekmektedir.
- Bilim ve teknoloji alanında yaşanan hızlı gelişmeler, eğitim programlarının da sürekli olarak yenilenmesini ve programların çağdaş öğrenme-öğretme yaklaşımlarına göre biçimlendirilmesini zorunlu kılmaktadır. Uygulanacak bir program olmadığı için, çağdaş gelişmelerin programlara yansıtılması da mümkün olmamaktadır. Bu nedenle çağdaş gelişmeler doğrultusunda hazırlanacak temel eğitim programı çerçevesinde hazırlanacak ders öğretim programları ilk adımı oluşturacaktır. İleride oluşabilecek değişme ve gelişmelere göre bu programlar yeniden biçimlendirilebilecektir. Aynı

zamanda, hazırlanacak temel eğitim programı, ortaöğretim programının biçimlendirilmesinde de önemli bir rol oynayacaktır.

- Öğretmenlerin ve yöneticilerin yeterliklerinin değerlendirilmesinde, eğitim programları başat bir rol oynamaktadır. Bu anlamda hazırlanacak temel eğitim programı, bu alanda görev yapan öğretmen ve yöneticilerin yeterliklerinin ortaya konulmasında, performans değerlendirmede, yükseltmelerde etkili olabilecektir.
- Öğrenme-öğretme materyalleri ders öğretim programları çerçevesinde hazırlanmalıdır. Hazırlanacak ders öğretim programları, gereksinme duyulan öğrenme-öğretme materyallerinin hazırlanmasına da kaynaklık edecektir.

Programın Genel Yaklaşımı

Bir eğitim programının temel öğeleri olan hedef, içerik, eğitim durumu ve değerlendirme boyutları temele alınan eğitim felsefesi ya da felsefeleri çerçevesinde biçimlendirilir. Bir eğitim programının geliştirilmesinde ilk adım temel alınan eğitim felsefesi/felsefelerini belirlemektir. Her ülke kendine özgü koşullar çerçevesinde eğitim felsefelerini belirlemede ve eğitim programlarını oluşturmaktadır. KKTC’de geliştirilecek Temel Eğitim Programı’nın da, ülke gerçekleriyle tutarlı, toplumun ve bireyin her yönüyle gelişmesini temele alacak, hem geçmiş, hem bugünü, hem de geleceği içinde barındıracak eğitim felsefelerine göre oluşturulması gerekmektedir. Bu çerçevede bakıldığında aşağıda belirtilen nedenler çerçevesinde eklektik bir yaklaşımla programların oluşturulmasının uygun olacağı düşünülebilir:

1. KKTC genç bir ülkedir. Ülke sürekli bir yapılanma içerisinde bulunmaktadır. Gerek kendi içinde, gerekse bulunduğu coğrafi koşullar nedeniyle birçok sorunla karşı karşıyadır. Dolayısıyla yetiştireceği insanda bulunması gereken en önemli özelliklerden biri, toplumsal problemlerin çözümüne katkıda bulunacak, sorunların çözümü için öneriler geliştirebilmektir. Yeni bir toplumun kurulmasında bu bireylerin çok önemli bir rolü olacaktır. Bunun da yeniden kurmacı (reconstructivist) bir eğitim felsefesini gerektirdiği söylenebilir.
2. Yirmi birinci yüzyıl, bilginin egemen olduğu; girişimciliğin, düşünme ve problem çözme becerilerinin önem kazandığı; birlikte çalışmanın, diğer bir deyişle işbirliğinin başat bir rol oynadığı; insan hakları ve demokrasinin olmazsa olmaz olduğu bir yüzyıla doğru evrilmektedir. Bu durum, KKTC yurttaşlarının da girişimci, araştırmacı, işbirliği içinde çalışan, bilgi teknolojilerine ulaşabilen, demokratik bir yaşam biçimini benimseyen bireyler olarak yetişmesi gerektiğini ortaya çıkarmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, programların ilerlemecilik eğitim felsefesinin ilkelerine göre de yapılandırılması gerektiği söylenebilir.
3. KKTC yurttaşları geçmişten günümüze getirdiği gelenek, görenek ve değerleri ile kendilerine özgü bir yaşam biçimine sahiptirler. Bu yaşam biçimi, yurttaşların birbirleriyle ilişkilerini güçlendirmekte, toplumsal bir bağlılık oluşturmaktadır. Geçmişten günümüze getirilen bu değerlerin genç kuşaklara da aktarılması gereği

ortaya çıkmaktadır. Bu anlamda daimici ve esasici eğitim felsefeleri öne çıkmaktadır.

4. Çağımızda bireyin tüm yönleriyle gelişmesi ve kendini gerçekleştirme özgür bir eğitim anlayışının işe koşulmasıyla gerçekleşebilir. Diğer bir deyişle bireyin kendisinin farkına varması, özelliklerini tanıması ve bu özellikleri doğrultusunda gelişebilmesi, kısaca “ben” olabilmesi eğitim programlarında öncelikle ele alınması gereken konulardan biridir. Varoluşçu bir eğitim felsefesi, böyle bir insanın yetiştirilmesinde başat bir rol oynayabilir. KKTC’de de kendinin farkında olan, kendini gerçekleştirmiş bireylere büyük gereksinim bulunmaktadır.
5. KKTC’nin kendine yeterli bir ülke olabilmesi için üretimi ön plana alması gerekmektedir. Bunun içinde ülkenin gereksinim duyduğu nitelikli işgücünün sağlanması gerekmektedir. Bu çerçevede, politeknik eğitimin temel ilkeleri yol gösterici olabilir.

Yukarıda belirtilen gerekçeler göz önüne alındığında, eğitim programlarının geliştirilmesinde başat eğitim felsefeleri olarak öğrenciyi merkeze alan ilerlemecilik ve yeniden kurmacılık eğitim felsefelerinin ele alınabileceği, ancak diğer eğitim felsefelerinin de göz önünde tutulması gerektiği ortaya çıkmaktadır. Bununla birlikte hiçbir eğitim programının tek bir felsefeye ya da yaklaşıma göre biçimlendirilmesinin mümkün olmadığı da gözönüne alındığında, KKTC Temel Eğitim Programının geliştirilmesinde eklektik bir yaklaşımın daha uygun olduğu görülmektedir. KKTC Anayasası, Milli Eğitim Yasası, Avrupa Birliği eğitim standartları, Milli Eğitim Şuraları Temel Eğitim Komisyonu kararları, öğretmen sendikalarının eğitimin yapılandırılmasına ilişkin görüşleri ve Temel Eğitimi Geliştirme Projesi çalıştayından alınan sonuçlar bu yaklaşımı destekler niteliktedir.

Programın Amacı

Temel eğitim programı (TEP), Kıbrıs Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak, öğrencilerin;

1. Sorgulayan, araştıran, bilgiye nasıl ulaşılacağını bilen, problemlerini bilimsel yöntemlere uygun olarak çözebilen, estetik değerleri içselleştirmiş, değişime açık, kendini tanıyan ve doğru olarak ifade eden, kendine güvenen, sorumluluklarına bağlı, empati duygusu gelişmiş, sağlıklı, mutlu, İYİ NİYETLİ, DÜRÜST VE GÜVENİLİR;
2. İnsan, çocuk ve hayvan haklarına saygılı, çevreye duyarlı, her türlü ayrımcılığa karşı çıkan, düşüncelerini özgürce açıklayabilen, bireysel ve toplumsal haklarını korumasını bilen, hukukun üstünlüğüne inanan, yasalara saygılı, demokrasiyi yaşam biçimi haline getirmiş, Atatürk ilke ve devrimlerini benimsemiş LAİK VE DEMOKRAT,
3. Tarihinden getirdiği temel değerleri bilen, kültürel özelliklerinin farkında olan ve geliştiren, yaşadığı coğrafyayı ve dünya üzerindeki yerini bilen, ÜLKESİNİ GÖNÜLDEN SEVEN,

4. Bilgi ve teknoloji okuryazarı olan, yaşam boyu öğrenmeyi benimseyen, işbirliği içinde çalışabilen, girişimci, ekonomik koşulların farkında olan BİLİNÇLİ BİR ÜRETİCİ VE TÜKETİCİ

olarak yetiştirilmesini amaçlamaktadır.

Başat Öğrenme-Öğretme Yaklaşımları

21. yüzyılda artık eğitim sistemlerinin, öğrencilerin ve çağın gereksinimlerini yeniden gözden geçirerek, koşullara ve beklentilere uygun öğrenme ortamları düzenlemeleri gerekmektedir. Bu amaçla çok kanallı, teknolojiyi kullanabilen ve işbirliğine dayalı bir öğrenme sürecinde öğrencilere:

- Çeşitli kaynaklardan bilgiye ulaşabilecekleri,
- Bilgiyi; problem çözme, karar verme ve planlama amacıyla kullanabilecekleri,
- Bilgiyi günlük yaşama transfer edebilecekleri,
- Teknolojiyi bilgiye erişim aracı olarak kullanabilecekleri öğrenme ortamları hazırlanmalıdır.

Bu tür öğrenme ortamlarının hazırlanabilmesi için de bilgiye ulaştıracak; bilginin kullanılmasını, üretilmesini ve iletilmesini sağlayacak her türlü aracı kullanma zorunluluğu vardır. Öğrencilerine bu tür ortamlar sağlamak için, öğretmenlerin belli becerilere sahip olmaları başka bir deyişle, öğrencilerine sözü edilen becerileri kazandırmada öğrenme çevresini, öğrencilerinin bireysel farklılıklarını dikkate alarak farklı öğretim yöntem ve tekniklerini, farklı değerlendirme yaklaşımlarını ve teknolojileri kullanabilecekleri şekilde düzenlemeleri gerekmektedir.

Öğrenciyi merkeze alan öğrenme ortamlarında öğrenci, aktif katılımcı; süreç, işbirliği ve takım çalışması ağırlıklı; öğretmen, rehber rolünde, ve “öğrenmeyi öğrenme” ön plandadır. Burada öğretmenin temel rolü, öğrenme – öğretme ortamını düzenlemek, etkinlikler konusunda öğrencilere rehberlik yapmaktır.

Böyle bir ortamda, öğrenci öğrenen olarak güçlü, motivasyonu yüksek, grupta çalışma ve paylaşma ağırlıklı öğrenme becerileri gelişmiş, eleştirel düşünen, iletişim becerileri güçlü, kaynakları etkili olarak kullanmanın bilincinde olarak yetişmektedir. İçerik, değişen dünyanın değişimleri doğrultusunda yapılandığı için öğrenciler gereksinim duyacakları bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve bilgiyi paylaşma becerilerine sahip olmalıdır. Bu tür bir ortam problem çözme yeteneği gelişmiş, bilgiye ulaşma yöntemlerini kullanabilen, analitik düşünme becerilerini geliştirmiş, öğrenme yollarını bilen, ekiple uyumlu ve verimli çalışmalar yapabilen bireyler yetiştirmeyi de kolaylaştıracaktır. Ancak böyle bir ortamın oluşturulması kullanılacak uygun öğretim yaklaşım, yöntem ve teknikleri ile mümkün olabilir.

Yukarıda belirtilen gerekçeler ve TEP’te ele alınan temel beceriler çerçevesinde, TEP’te başat olarak öğrenciyi merkeze alan Kubaşık Öğrenme (İşbirlikli Öğrenme), Probleme Dayalı Öğrenme, Beyin Temelli Öğrenme, Proje Tabanlı Öğrenme, Çoklu Zeka Kuramı gibi öğrenme-öğretim yaklaşımlarına yer verilmektedir. Kuşkusuz her alana özgü öğrenme-

öğretme yaklaşım ve yöntemleri de işe koşulacaktır. Yeri ve zamanı geldiğinde öğretmenin güdümünde yürütülen düz anlatım, güdümlü tartışma, örnek olay, gösterip yaptırma gibi öğretim yöntemlerinden yararlanılmalıdır.

Başat Ölçme Değerlendirme Yaklaşımları

Eğitimde öğrenci merkezli anlayışların belirgin biçimde öne çıktığı günümüz koşullarında öğrencinin de değerlendirme sürecine katılması öngörülmektedir. Böylece, öğrenci çalışma sürecine, süreçte geçirdiği aşamalara, öğrenmelerinin nasıl gerçekleştiğine, güçlü ve zayıf yanlarına, eksikliklerini nasıl gidereceğine odaklanmakta ve öğrenmelerinin sorumluluğunu almaktadır.

Öğrenci hakkında toplanan bilgilerin sayısı ve türü arttıkça, öğrenci bütün yönleriyle tanınabilmekte ve öğrenci hakkında verilen kararların doğruluğu da artmaktadır. Geleneksel eğitim yaklaşımlarında yalnızca öğretmenin değerlendirmesi için kullanılan ölçme araçları, öğrencinin bilgi ve becerilerini bir yönüyle ortaya koymakta, tüm yönlerini tanımlama ve geliştirme konusunda yetersiz kalmaktadır. Öğrencinin bilgiye ulaşma ve bilgiyi kullanma becerisini kazanabilmesi, kendisine aktarılan bilgiyle yetinmeyip, öğrenme sürecine katılmasını, araştırmasını, bilgiye ulaşmasını ve bilgiyi kullanmasını gerektirmektedir. Öğrencinin bir bütün olarak gelişimini gözlemek ve kendisini de değerlendirme sürecine katmak, hem öğretmenlerin ve ilgililerin onların yukarıda sıralanan özelliklerini tanımada hem de öğrencinin bu süreçte kendisini tanımada yardımcı olacaktır. Bu da öğrenci ile ilgili verilen kararlar ve yapılan yönlendirmelerin doğruluğunun artmasını sağlayacaktır.

Yeni temel eğitim programları değişen koşullar ve doğrular paralelinde sadece ürünü değil, öğrenme süreçlerini de değerlendirmeyi öngörmektedir. Program, her öğrencinin kendini farklı yansıtabileceği düşüncesiyle değişik değerlendirme araç ve yöntemlerini kullanmayı önerir. Bu amaçla değerlendirmede, öğretmenlerin halen kullandıkları klasik ölçme araçları (yazılı yoklamalar, sözlü yoklamalar, çoktan seçmeli testler, eşleştirmeli testler, kısa yanıt testler, ödevler vb.) yanında, süreci değerlendirme amaçlı:

- performans değerlendirmesini,
- öğrenci ürün dosyası hazırlanmasını,
- öğrencilerin duyuşsal gelişimlerini izlemeyi,
- derse yönelik tutum ve kendilerine güvenleri hakkında bilgi edinmek için ölçekler (gözlem, görüşme vb.) kullanılmasını da önermektedir.

TEP'te sürecin ve ürünün değerlendirilmesi bağlamında, performans görevleri, ürün seçki dosyası (portfolyo), dereceli puanlama anahtarları, öz değerlendirme, akran/grup değerlendirme, gözlem, görüşme gibi alternatif ölçme-değerlendirme yaklaşımlarına daha çok yer verilecektir. Ancak bu tür yaklaşımlar kullanılarak TEP'te ele alınan temel becerilerin (okur-yazarlık, bilgi ve iletişim teknolojileri yeterliği, girişimcilik, araştırma ve problem çözme, eleştirel ve yaratıcı düşünme, kişisel ve sosyal yetkinlik, işbirliği) geliştirilmesi ve bu becerilerin ne ölçüde kazanılıp kazanılmadığı yoklanabilir.

Ele Alınan Temel Beceriler

Programın başat felsefeleri ve yetiştireceğimiz insanda bulunması gereken özellikler göz önüne alınarak, TEP öğrenme alanları (dersler) ile temel beceriler ve ara disiplinlerden oluşan bir yapı olarak düzenlenmiştir. Program öğrencinin öğrenme alanlarına ait öğrenme çıktılarını elde etmesi yanında, tüm öğrenme alanları içinde 21. yüzyıl insanında bulunması beklenen temel bazı becerileri kazanmasını da ön planda tutmaktadır. Bu yolla öğrenci bir yandan derslerdeki bilgi, beceri ve yeterlilikleri elde ederken, diğer yandan dersler yoluyla çağdaş becerileri kazanmaktadır. TEpte ele alınan temel beceriler aşağıda verilmiştir.

- Okur Yazarlık
- İletişim ve Bilgi Teknolojileri Yeterliği
- Girişimcilik
- Problem Çözme
- Kişisel ve Sosyal Yetkinlik
- Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme
- İşbirliği

Ele alınan bu beceriler, aşağıda kısaca alt başlıklar altında tanıtılmaktadır.

Okur Yazarlık

Okulda ve okul dışında tüm öğrenmeler okur yazarlık becerisinin geliştirilmesine bağlıdır. Okur yazarlık becerisini kazanmış öğrenci, okulda ve okul dışında başarı sağlayabilir. Okur yazarlık becerisi kişilerin sağlıklı bir birey, katılımcı vatandaş, iyi bir çalışan olmasına katkı sağlar. Yabancı bir dili edinmek, bilgi teknolojilerinde yeterlik temelde okur yazarlık becerisinin gelişmişliğine bağlıdır. Programda okur yazarlık becerisi, anadilinde ve yabancı bir dilde dinleme, okuma, konuşma, yazma; sanal medyayı eleştirebilmeyi kapsar. Okur yazarlık belirli derslerin değil, tüm öğrenme alanlarının ana becerisi konumundadır. Tüm öğrenme alanlarında öncelikli geliştirilecek beceri olarak düşünülmelidir. Okuryazarlığın geliştirilmesine yönelik göstergeler:

- Dinleme, okuma ve izleme yoluyla metinleri kavrama (öğrenme alanı ile ilgili metinleri dinleme ve tepkide bulunma, öğrenme alanı ile ilgili metinleri -görsel metinler dahil- okuma ve inceleme, öğrenme alanı metinlerini -görsel metinler dahil- yorumlama ve analiz etme),
- Konuşma, yazma ve oluşturma yoluyla metin tasarlama (sözlü, yazılı ve görsel metinler oluşturmak, dili başkaları ile etkileşim için kullanmak, sunu yapmak).

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterliği (BİT)

Öğrenci bilgi ve iletişim teknolojilerini etkili bir şekilde kullanmayı öğrenerek okulda ve yaşamda etkili iletişim kurabilir, karşısına çıkacak problemleri çözebilir, işbirliği içinde çalışmayı öğrenir. İş hayatında daha başarılı olabilir. Bu nedenle tüm öğrenme alanlarında iletişim ve bilgi teknolojileri yeterliğinin kazanılmasına yardımcı olacak düzenlemeler yapılmalıdır. Bilgi ve iletişim teknolojileri yeterliğinin göstergeleri:

- BİT kullanırken sosyal ve etik kurallar ve uygulamalara riayet etmek,
- BİT kullanarak araştırma yapmak,
- BİT kullanarak bilgi oluşturmak,
- BİT kullanarak iletişim kurmak,
- BİT'i yönetmek ve işletmek (yazılım ve donanım seçme ve kullanmak, BİT sistemlerini kavramak, sayısal verileri yönetmek)

Girişimcilik

Girişimcilik günümüzün en önemli becerilerindedir. Küreselleşen dünya rekabeti ve yenilikçiliği gerektirmektedir. Çağa ayak uydurmak ve ülkemizin dünyada tanınması, yerini bulması için girişimci bireyler yetiştirmeliyiz. Bu nedenle tüm öğrenme alanlarında öğrencinin girişimci olmasını sağlayacak eğitim ortamı hazırlanmalıdır. Girişimciliğin göstergeleri:

- Yenilikçi ve yaratıcı olma (problemlere, alışılmamış ve yeni çözümler aramak, yeni fikirler geliştirmesi ve bu fikirleri uygulamaya koyma),
- İniyatif alma (bir kaynağın kabul edilebilir bir risk düzeyini fırsatlara bağlama, sorumluluk duygusu),
- Öncü olma ve liderlik (gelişmiş iletişim becerisi, farklı seçenekleri görmek, yüksek başarı güdüsü, duygusal zekâ, doğru kararlarında ısrarcı olma, değişime odaklılık, fırsatlara odaklanma, sorgulama, problem çözme),
- Rekabetçi düşünme.

Kişisel ve Sosyal Yetkinlik

Bu temel becerinin amacı, sağlıklı, verimli ve sosyal bireyler yetiştirmektir. Özellikle günümüzde, öğrencinin kendini ve başkalarını anlayabilmesi, sağlıklı ilişkiler kurabilmesi, yaşamla başedebilmesi, başkalarıyla birlikte çalışabilmesi için kişisel ve sosyal becerilerini geliştirmesi büyük önem taşımaktadır. Bunun için tüm öğrenme alanlarında öğrencinin duygularını tanıması, regule etmesi; olumlu ilişkiler kurması, problemlerle başa çıkabilmesi, sorumluluk alabilmesi, empati kurmasına yönelik etkinlikler planlanmalıdır. Kişisel ve sosyal yetkinliğin geliştirilmesine yönelik göstergeler şunlardır:

- Kendini tanıma (duygularını bilme, neyi başarıp başaramayacağını bilme)
- Öz denetim (duygularını ifade edebilme, öz disiplin, bağımsız çalışma, inisiyatif alma, kendine güvenme, esnek ve uyumlu olma),
- Toplumsal farkındalık (farklılıklara saygı, topluma katkı sağlama, toplumsal ilişkileri anlama),
- Sosyal başarı (iletişim kurma, işbirliği yapma, sorunları müzakere yoluyla çözme, liderlik becerisi geliştirme).

Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme

Günümüzde hemen hemen her çağdaş toplumda üzerinde önemli durulan ve tartışılan konulardan birinin yaratıcılık olduğu görülmektedir. Bir toplumun sorunlarını çözebilmesi, ilerlemesi ve diğer toplumlar arasında söz sahibi olabilmesinin temel

koşullarından birinin bilimsel ve sanatsal anlamda yaratıcı düşünen bireyler yetiştirmek olduğunu söylemek yanıltıcı olmayacaktır. Yaratıcı düşünme, elde edilen bilgi ve becerilere dayalı olarak, yeni, özgün bir şeyin oluşturulması sürecini içeren üst düzey bir düşünme becerisidir. Sorunlara yeni çözüm yolları bulmak, yeni bir yöntem ya da teknik geliştirmek, özgün bir ürün ya da düşünce ortaya koymak yaratıcı düşünme becerilerinin kazandırılmasıyla mümkün olabilir.

Yaratıcı düşünme sürecinde eleştirel düşünme becerileri, araştırma ve problem çözme becerileri önemli bir rol oynamaktadır. Sözü edilen bu becerilerden yararlanılarak sorunlara yeni çözüm yolları bulunabilir, özgün bir ürün ya da düşünce ortaya konulabilir. Bunların yanı sıra yaratıcı düşünme;

- Esneklik,
- Akıcılık,
- Özgünlük,
- Ayrıntılama,
- Olgu ve olayları farklı yönleriyle algılama,
- Sıradan olmayan olayların farkına varma, gibi becerileri içeren bir düşünme sürecidir.

Demokrasi bir yönetim biçimi olmaktan öte bir yaşam biçimidir. Akla dayalı bir yönetim biçimi olan demokrasinin bir yaşam biçimi olarak benimsenmesi, demokrasiyi içselleştirmiş, demokrasi ilkeleriyle tutarlı davranışlar gösteren demokratik yurttaşlarla mümkündür. Demokratik bir yurttaşta bulunması gereken en önemli becerilerden biri eleştirel düşünme becerisidir. Çünkü, eleştirel düşünme, belli bir konu üzerinde akla ve bilimsel kanıtlara dayalı olarak bir yargıya varma sürecini içeren üst düzey bir düşünme becerisidir. Bu bağlamda eleştirel düşünmenin birçok bileşeni, bir başka deyişle birçok alt becerileri bulunmaktadır. Eleştirel düşünme ile ilgili başlıca beceriler şunlardır: Sınıflama, sıralama, yordama, çözümlenme (analiz), birleştirme (sentez), karşılaştırma, karar verme, yargılama, değerlendirme, tümevarımsal çıkarım yapma, tümdengelimsel çıkarım yapma, sayıltıları belirleme.

Problem Çözme

Problem çözme, günümüzde en çok sözü edilen ve üzerinde en çok durulan üst düzey düşünme becerisidir. Bu beceri özellikle yaratıcı ve eleştirel düşünme sürecine kaynaklık etmekte, eleştirel ve yaratıcı düşünme becerileri de problem çözme becerisinin gelişmesine katkıda bulunmaktadır. Problem çözme becerisinin geliştirilmesine yönelik göstergeler:

- Bir sorunu saptayabilme,
- Yeni olay ya da durumlar karşısında var olan ilişkileri ortaya çıkarma, sınaama,
- Bir problemin çözümü için planlama yapma,
- Yeni ilişkiler kurma,
- Güdülen amaca göre belli bir sonuç elde etme.

Bu süreçte, hatırlama, anlama, yorumlama, yordama, çözümlenme, değerlendirme, eleştirel ve yaratıcı düşünme gibi zihinsel süreçler önemli rol oynayabilmektedir.

İşbirliği

İlkçağlardan günümüze değin bir insanda bulunması gereken en önemli becerilerden birisinin işbirliği becerisi olduğu söylenebilir. İşbirliği olmaksızın toplum içinde bir insanın yaşamını sürdürmesi hemen hemen mümkün olmadığı gibi, bir grubun varlığını sürdürmesi de grup üyeleri arasındaki etkili işbirliğine bağlıdır. Günümüzde birçok demokratik ülkede, tek bir lider anlayışı yerine paylaşılmış liderlik, takım çalışması çok daha önemli hale gelmiştir. Demokratik bir yaşam biçiminin oluşturulması açısından da işbirliği başat bir rol oynamaktadır. Bireyler işbirliği içinde birbirlerini tanımakta, birbirlerine yardım ve destekte bulunmakta, daha çok eşit ilişkiler kurmaktadır. Bu bağlamda, öğrenme-öğretme süreçlerinde öğrenciler arasında işbirliğini geliştirecek grup çalışmalarının yapılması büyük önem taşımaktadır.

TEP’te ele alınan temel becerilere bakıldığında, bu becerilerin birbirlerini önemli ölçüde içerdiği ve birbirlerini destekledikleri görülmektedir. Bir beceriyi geliştirirken, aslında birçok becerinin de geliştiğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Yukarıda dile getirilen beceriler dışında, her alana özgü beceriler de bulunmaktadır. Alana özgü beceriler TEP’te ders öğretim programları içinde, öğrenme çıktılarına bağlı olarak yer verilmektedir.

Ara Disiplinler

TEP’te her öğretim programının içinde ara disiplinlere yer verilmiştir. Burada amaç, açık veya örtük öğretim yoluyla ara disiplinleri her program içinde öğrencilere kazandırmaktır. TEP’te yer alan ara disiplinler ülkemizin kendi değer ve koşullarıyla ilgilidir. Bu yolla program öğrencinin 21. yüzyıl becerilerini kazanırken, kendi milli ve toplumsal değerlerinden, ülke sorun ve koşullarından haberdar olmasını da sağlamaktadır. TEP’te “Duyarlı ve Etkin Vatandaşlık”, “Ekonomik Katılım” ile “Trafik ve Güvenlik”in ara disiplinler olarak ele alınması benimsenmiştir. Bu ara disiplinler aşağıda kısaca açıklanmıştır.

Duyarlı ve Etkin Vatandaşlık

Duyarlı vatandaşlık programları arası temasının amacı, öğrenme alanlarında işlenenler yardımıyla öğrencinin; insan haklarının, demokrasinin, yaşadığı toplumun ve değerlerinin farkında olması, topluma ve yaşadığı ülkeye karşı sorumluluklarını bilmesi, çevre duyarlılığı, kültürel farkındalık geliştirmesidir. Bunun için derslerde demokrasi bilinci, ülkemizin değerleri, çevre duyarlılığı, her türlü farklılığa saygılı olma gibi konular işlenmelidir.

Ekonomik Katılım

Günümüzde bireylerin gelişen ekonomiye katkısı son derece önemlidir. Ülkemizin dünyada hak eden yerini alabilmesi için girişimci, üretici ve ekonomik sisteme katkı koyan

bireyler yetiştirmeliyiz. Dolayısıyla derslerde aile ve ülke ekonomisine katkısı, ülkemizin gelişen, öncelikli sektörlerini (Ör: tarım, turizm, yüksek öğretim) konu alan temalar işlenmelidir.

Trafik ve Güvenlik

Trafik ve güvenlik ara disiplinin amacı, öğrencinin kendini her türlü fiziksel, psikolojik ve sosyal etkilere karşı korumayı bilmesi, günümüzde ülkemizin en önemli sorunlarından biri olan trafikte güvenli yaşama becerisi kazanmasıdır. Çocuğun fiziksel, sosyal ve psikolojik güvenliğini korumayla ilgili her türlü konu, tema metin bu ara disiplinin içeriğini oluşturur. Trafik farkındalığı yaratma, trafikte saygı, trafik kurallarına uyma konuları da bu ara disiplinin kapsamı içerisindedir.

Bütünleştirme

2006 Yılında BM tarafından kabul edilen Engelli Hakları Sözleşmesinin 24. Maddesinde:

- Özel gereksinimli bireylerin, genel eğitim sisteminde yer alması, parasız ve zorunlu ilk ve orta öğretim olanaklarından yararlanması, yaşadıkları çevrede eğitime eşit olarak erişimlerinin sağlanması,
- İhtiyaçlarına uygun düzenlemeler yapılması ve eğitim sistemi içinde ihtiyaç duydukları desteğin sağlanması,
- Yükseköğretim, mesleki eğitim, yetişkin eğitimi ve yaşam-boyu süren eğitime ayrımcılığa uğramaksızın diğer bireylerle eşit koşullar altında erişimlerinin sağlanması ifade edilmektedir.

KKTC Milli Eğitim Yasası'nın temel ilkeleri arasında yer alan "Fırsat ve Olanak Eşitliği" ile ilgili maddesinde;

"(1) Toplum bireyelerine, eğitim görmeye fırsat ve olanak eşitliği sağlanır.

(2) Maddi olanaklardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim basamaklarına kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla, devletin mali olanaklarına göre parasız yatılı, burs, kredi ve benzeri yollarla gerekli yardımlar yapılır.

(3) Durumları dolayısıyla özel eğitime gereksinimleri olan çocukları ve gençleri, topluma yararlı kılacak biçimde yetiştirmek ve onlara sağlıklı, dengeli ve güçlü bir kişilik kazandırmak amacıyla, çağdaş ve bilimsel eğitim yöntem ve olanakları gözetilerek, gerek okul içinde gerekse okul dışında gerekli koruyucu, güçlendirici, geliştirici ve yetiştirici önlemler alınır". denilmektedir.

KKTC Milli Eğitim Yasası'nın temel ilkelerinden biri olan "Genellik ve Eşitlik" ile ilgili maddesinde de,

"(1) Her yurttaş, hiçbir ayırım gözetilmeksizin öğrenim ve eğitim hakkına sahiptir.

(2) Eğitimde, hiç bir kişiye, aileye veya zümreye ayrıcalık tanınmaz.” ifadeleri yer almaktadır.

Bunun yanı sıra, yine KKTC Milli Eğitim Yasası'nın 41,42,43 ve 44'üncü maddeleri özel gereksinimli bireylerin eğitimi ile ilgilidir. Yasanın 43. Maddesi aşağıdaki gibidir:

“43. Özel eğitimin amaç ve görevleri, Kıbrıs Türk milli eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak şunlardır:

(1) Atatürk ilke ve devrimleri ve Atatürk Milliyetçiliği ile belirlenen doğrultuda sosyal ve kültürel bütünleşmeyi sağlamak;

(2) Özel eğitim gereksiniminde olan her öğrenciye ilgi ve yeteneklerini azami derecede geliştirme fırsatı ve olanağını vermek;

(3) Bu öğrencileri, kendilerine ve topluma yararlı yurttaşlar olarak yetiştirmek; gerektiğinde mesleki rehabilitasyonlarını sağlamak.”

Gerek Engelli Hakları Sözleşmesinde, gerekse KKTC Milli Eğitim Yasasında yer alan bu ifadeler **bütünleştirme** kavramı odağında anlam bulmaktadır. Bütünleştirme, her birey için bireysel farklılıkları ne olursa olsun, sosyal, kültürel, eğitimsel, yaşamsal etkinlik ve fırsatlardan tüm toplum üyelerinin eşit düzeyde yararlanmasını öngören bir üst kavramdır. Bütünleştirme en genel anlamda “toplumla” bütünleştirilmiş olmayı ya da bir toplumun üyesi olmayı ve bireyin topluma tamamlayıcı olarak katılmadığında toplumun yapısının eksik kalacağını ifade eden bir durum ya da olgudur. Özel gereksinimli bireyler toplumla bir bütün olarak düşünüldükleri sürece toplumsal yaşam zenginleşecektir.

Özel gereksinimli bireyler toplumla bütünleştirildiğinde; kabul görme, saygı ve hoşgörü, toplum içinde bir bütünlük, fırsat eşitliği, işbirliği, farklılıkların daha fazla tanınması, farklılıkları anlamaya çalışma ve farklılıklara uyum sağlama, toleransın artması, tüm alanlarda olanaklara ulaşılabilirlik, eğitime ve topluma daha fazla katılım, herkese uygun ve rahat, güvenli sosyal çevreler, tam katılımı kolaylaştırıcı, kapsayıcı değişim ve değişiklikler düzenlenebilir.

Özel gereksinimli bireylerin bütünleşmesi eğitim ortamlarında ve öğrenme çevrelerinde evrensel tasarım ilkelerinin uygulanması ile olasıdır. Evrensel tasarım ilkeleri; öğrencilere bilgi edinme ve öğrenme için seçenekleri çeşitlendirmeyi, öğrenciye bildiklerini sergilemeleri için zayıf ve güçlü yanları göz önünde bulundurularak düzenlenmiş yollar sunmayı, öğrencinin ilgi alanlarından yola çıkarak, onların kendilerini tanımlarını sağlamayı ve sınıf yönetimini sağlayarak öğrenmeye motive etmeyi içerir. Bu kapsamda eğitim ve öğretim sürecinde evrensel tasarım ilkelerini uygularken;

- Öğrencinin, özelliklerine ve ihtiyaçlarına uygun amaçlar belirlenmeli,
- Araç gereçler öğrenci gereksinimlerine göre uyarlanmalı,
- Öğrenme ortamı öğrencileri bağımsızlaştıracak şekilde düzenlenmeli,
- Bağımsız işlevde bulunmayı sağlayacak destek teknolojiler kullanılmalı,
- Öğretim yöntem ve tekniklerini yetersizliğe göre düzenlenmeli,
- Öğretme süreci yetersizlik türü ve öğrencinin güçlü yanlarına göre çeşitlendirilmeli,

- İletişim seçenekleri güçlü yanlarına göre çeşitlendirilmeli
- Değerlendirmede uyarlamalar yapılmalı,
- Öğrencilerin bilgi edinme kaynakları seçeneleştirilmeli ve
- Süreçte aile ve diğer profesyonellerle işbirliği ve ortak çalışma içinde olunmalıdır.

Özetle sınıfta özel gereksinimli bir öğrenci varsa:

- Sosyal kabul çalışmaları
- Ortam Düzenlemeleri
- Araç Gereç Düzenlemeleri
- Öğretimsel Uyarlamalar
 - Öğretim İçeriğinde Uyarlama
 - Ek Öğretim Amaçları
 - Öğretimin İçeriğini Basitleştirme
 - Öğretimin İçeriğini Farklılaştırma
- Öğretim Yönteminde Uyarlama
 - Öğretim Girdisinde Uyarlamalar “Öğretimin Zorluk Düzeyi” (Niceliğinde/Sunuluş Biçiminde/ Araç Gereçte)
 - Öğretim Çıktısında Uyarlamalar “Öğrenciden Beklenen Görevin Zorluk Düzeyi” (Niceliğinde/Sunuluş Biçiminde/ Araç Gereçte)
- Değerlendirme Uyarlamaları
- Öğrencinin Davranışlarının Kontrolü odağında “Sınıf Yönetimi” sağlanmalıdır.

Ancak yukarıdaki düzenlemelere yer verildiği durumda toplumla bütünleşmiş olarak özel gereksinimli öğrenciler de toplumda eşit hak ve olanaklara sahip ve bağımsız işlevde bulunabilen öğrenciler olacaktır. Bu nedenle, temel eğitim programını uygulayan başta öğretmen olmak üzere tüm ilgililer, özel gereksinimli öğrencilere uygun bütünleştirilmiş eğitim ortamları oluşturmalı ve bu yolla özel gereksinimli bireylerin topluma bütünleştirilmesine katkı sağlamalıdır.

Ders Öğretim Programları

Bu başlık altında, Temel Eğitim Programı içinde yer alan Türkçe, matematik, hayat bilgisi, sosyal bilgiler, fen ve teknoloji, Kıbrıs Türk tarihi, teknoloji ve tasarım, beden eğitimi, müzik ve görsel sanatlar, din kültürü ve ahlak bilgisi, İngilizce derslerine ilişkin ders öğretim programları yer almaktadır. Her ders öğretim programında, gerekçe, ders öğretim programının amacı, program çıktıları, içerik, öğrenme çıktıları, öğrenme çıktılarıyla bağlantılı açıklamalar, temel beceriler, ara disiplinler, öğrenme çıktılarıyla program çıktıları arasındaki bağlantılara yer verilmektedir. Aşağıda alt başlıklar altında ders öğretim programlarının yapısı kısaca açıklanmıştır.

Gerekçe

Ders öğretim programının yapılış gerekçesi, genel yapısı ve niteliği, diğer derslerle bağlantısı, dersin yaşamla ilişkisi 200-250 sözcüğü geçmeyecek şekilde açıklanmıştır.

Ders Öğretim Programının Amacı

Ders öğretim programının amacı, programın nasıl bir öğrenen profili istediğini ortaya koyan genel bir ifadedir. Programın amacı, tek bir cümleyle ifade edilmiştir.

Ders Öğretim Programının Çıktıları

Ders öğretim programı çıktıları, program sonunda öğrencinin hangi niteliklerle/yeterliliklerle donanmış olacağını tanımlayan ifadelerdir. Program çıktıları belirlemek için öncelikle alana ilişkin gereksinim analizi yapılmıştır. Gereksinim analizi sonucunda, olası program çıktıları belirlenmiştir. Olası program çıktıları, belirlenen ölçütlere uygunluk açısından (örneğin; etik kuralların dikkate alınıp alınmadığı, gerçekçi dile getirilip getirilmediği gibi) değerlendirilip kesinleşmiş ders öğretim programı çıktıları yazılmıştır. Ders program çıktılarının dersin amacıyla tutarlı olmasına, olabildiğince 10-15 ifadeyi geçmemesine, gerçekçi ve ulaşılabilir nitelite olmasına, açık, gözlenebilir ve ölçülebilir olmasına dikkat edilmiştir.

İçerik

Bu aşamada, ders öğretim programının özellikleri dikkate alınarak içerik belirlenmiştir. İçerik oluştururken önce öğrenme alanları, sonra öğrenme alanlarına uygun üniteleri belirlenmiştir. Yine alana uygun olarak bazı programlarda içerik yalnızca bağımsız üniteler biçiminde oluşturulmuştur. Dersin yapısına göre sarmal ya da doğrusal programlama yaklaşımlarından biri kullanılmıştır. Görsel sanatlar dersi öğretim programında ise kübik programlama yaklaşımı tercih edilmiştir. Üniteler belirlendikten sonra, sıra ünitelere ilişkin olarak öğrenme çıktılarının yazılmasına gelmiştir.

Öğrenme Çıktıları

Öğrenme çıktıları dersin sonunda öğrencilerin sergilemesi gereken özellikleri ifade eder. Öğrenme çıktıları planlı, düzenli öğrenme-öğretme yaşantıları yoluyla bireylere kazandırılması düşünülen bilgiler, yetenekler, beceriler, tutumlar, ilgiler ve alışkanlıkların ifadesidir. Öğrenme çıktıları yazılırken; dersin süresine, öğrenci özelliklerine, çok ayrıntıya yer vererek çok fazla sayıda olmamasına dikkat edilmiştir.

Öğrenme çıktıları aşağıdaki ölçütler dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Öğrenme çıktıları;

- Üst düzey düşünme becerilerini geliştirecek nitelikte midir?
- Öğrenci için gerçekten değerli midir?
- Öğrencilerin düzey ve özelliklerine uygun mudur?
- Öğrenme-öğretme ilkeleriyle uyumlu mudur?
- Ders öğretim programı çıktılarıyla tutarlı mıdır?

- Açık ve anlaşılır yazılmış mıdır?
- Birbirlerini destekler nitelikte midir?
- Gerçekleştirilebilecek nitelikte midir?

Her üniteye ilişkin öğrenme çıktıları yazıldıktan sonra, aşağıdaki çizelgede olduğu gibi, (Çizelge 1) öğrenme çıktılarına ilişkin olarak açıklamalara yer verilmiş; temel kavramlar, öğrenme çıktılarıyla ilişkili olarak programın temel aldığı beceriler ve ara disiplinler yazılmıştır.

Çizelge 1

Ünite ile İlgili Öğrenme Çıktıları, Açıklamalar, Temel Kavramlar, Beceriler, Ara Disiplinleri Gösteren Örnek Çizelge

	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
ÜNİTE					

Ders Öğretim Programı Çıktıları ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi

Öğrenme çıktıları yazıldıktan sonra, ünitelerle ilgili her bir öğrenme çıktısının hangi ders öğretim programı çıktısı/çıktılarıyla ilişkili olduğu belirlenmiştir. Bu süreç, dersin programa nasıl katkıda bulunduğunun görülmesine ya da dersin programa olan katkısını artırmak için öğrenme çıktılarının yeniden gözden geçirilmesine katkı sağlamıştır.

Öğrenme Çıktıları ve Temel Beceriler Arasındaki İlişkiler

Öğrenme çıktıları yazıldıktan sonra, öğrenme çıktılarıyla programdaki temel beceriler ve bunların göstergeleri arasındaki ilişkiler kurulmuş ve programda belirtilmiştir.

Öğrenme Çıktıları ve Ara Disiplinler Arasındaki İlişkiler

Öğrenme çıktıları yazıldıktan sonra, öğrenme çıktılarıyla ara disiplinler arasındaki ilişkiler kurulmuş ve programda belirtilmiştir.

Yukarıda genel yapısı açıklanan ders öğretim programları, ekte verilmiştir.

Kaynakça

- Behçet, H. (1969). *Kıbrıs Türk maarif tarihi (1571-1968)*. Lefkoşa: Halkın Sesi Yayınları.
- Çağlar, M. & Reis, O. (2007). *Çağdaş ve küryerel eğitim planlaması*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Doğanay, A. (2007). Üst düzey düşünme becerilerinin öğretimi. A. Doğanay (ed.), *Öğretim ilke ve yöntemleri* (s.279-331). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Fedai, H. (1993). Dil devriminin ilk 10 yılında Kıbrıs'tan saptamalar. *Yeni Kıbrıs* 9: 34-38.
- Kıbrıs Cumhuriyeti Anayasası. (1960). *Kıbrıs Hükümet Matbaası*, 16 Ağustos 1960.
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Anayasası. (1985). *KKTC Resmi Gazete*, 5 Mayıs 1985.
- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Milli Eğitim Yasası. (1985). *KKTC Resmi Gazete*, 51, 11 Haziran 1986.
- Milli Eğitim Bakanlığı (KKTC MEB) (2005). *Kıbrıs Türk eğitim sistemi*. Lefkoşa.
- Orr, J. WC. (1972). *Cyprus under British rule*. London: Zeno Publisher.
- Süha, A. (1971). Kıbrıs Türk maarif tarihi. *Milletler arası birinci Kıbrıs tetkikleri kongresi*. Ankara: Türk Kültürü Araştırma Enstitüsü.
- Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Programları (TC MEB) (2005)*. ttkb.meb.gov.tr/program2.aspx adresinden elde edildi.
- Weir, WW. (1952). *Education in Cyprus, some theories and practices in education in the island of Cyprus*. Nicosia: Cosmos Press.

KKTC

MİLLÎ EĞİTİM VE KÜLTÜR BAKANLIĞI

MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

(1. - 8. SINIFLAR)

2016

TEPGEP Sorumlusu

Dr. Havva Dağsever

TEPGEP Yürütücüsü

Prof.Dr. Ahmet Pehlivan

Proje Danışmanları

Prof.Dr. Müfit Kömleksiz

Prof.Dr. Buket Akkoyunlu

Akademik Danışmanlar

Yard.Doç.Dr. Başak Gorgoretti

Yard.Doç.Dr. Alev Müezzinoğlu

Komisyon Üyeleri

Beril Bozkurt

Beril Kiracıoğlu

Burcu Karagöz

Fergün Ulual

Bu program, Temel Eğitim Program Geliştirme Projesi (TEPGEP) kapsamında geliştirilmiş ve KKTC Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı, Talim ve Terbiye Dairesi tarafından KKTC ilkokul ve ortaokullarında 2016-2017 öğretim yılından itibaren kullanılması için hazırlanmıştır.

MÜZİK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI GİRİŞ

Gerekçe

Birey dünyaya gelirken beraberinde getirdiği müzik yeteneğinin yanında, aldığı müzik eğitimiyle yeni beceriler kazanır. Çocuğun edinmesi hedeflenen müziksel davranışlar sistemli bir şekilde müzik öğretim programıyla kazandırılmalıdır.

Teknoloji ve bilimdeki gelişmeler bir bilim ve sanat dalı olan müzik alanına da yansımaktadır. Tüm bu gelişmeler müzik alanında da değişim ve yeniliklerin oluşumunu desteklemektedir. Geleceğin insan profilinde yer alması gereken en önemli özelliklerden biri de sanatsal ve kültürel yönlerin gelişmiş olmasıdır. Genel müzik eğitimi almış bir birey özgüveni yüksek, sosyal, hoşgörülü, işbirlikli çalışabilen, yaratıcı, paylaşımcı, iletişim yönü kuvvetli, psikomotor becerileri gelişmiş olarak yetişir. Bu bireyler ileriki yaşantılarında sanata eleştirel bakabilen, estetik anlayışa sahip, yorum-analiz gücü ve müziksel zevki gelişmiş olarak iş ve kişisel yaşantılarını zenginleştirirler. Müzik alanının yabancı dil, matematik, beden eğitimi, resim, anadil eğitiminde bir araç olarak kullanılması günümüzde yaygın olan bir yaklaşımdır. Ayrıca müzik eğitiminin diğer derslerdeki (matematik, türkçe, tarih) başarıyı olumlu etkilediği birçok araştırmacı tarafından dile getirilmiştir. Bu nedenle müziksel yönü gelişmiş olan bireylerin sahip oldukları özellikler onların birçok farklı alanda da başarılı olmalarını desteklemektedir. Bu doğrultuda, 21. Yüzyıl öğrenci profilinin edinmesi gereken özellikler ve öğretmen ihtiyaçları dikkate alınarak, ülkemiz ve dünyadaki gelişmelere paralel müzik öğretim programının yenilenmesine gerek duyulmaktadır.

Amaç

Bu programın amacı; müziğe ilgi duyan, temel müzik bilgisini kullanan, müzik etkinliklerinden zevk alan, müziğin farklı alanlarında teknolojiden yararlanan, müzikal olarak gelişmiş, müziksel yaratıcılığı kullanarak kendini ifade eden, yerel ve evrensel müzik kültürlerini tanıyan ve estetik anlayışa sahip öğrenciler yetiştirmektir.

Program Çıktıları

1. Müziğin yaşamımızdaki yerini ve önemini değerlendirir.
2. Müzik etkinliklerine isteyerek katılır.
3. Müziksel becerilerini fark eder ve geliştirmeye istekli olur.
4. Müzik kavram ve sembollerini tanıır ve kullanır.
5. Şarkı söyler.
6. Teknolojiyi müzikle ilgili çalışmalarında kullanır.
7. Müzikle ilgili araştırma yapmaktan zevk alır.
8. Yerel ve evrensel müzik kültürleriyle ilgili anlayış oluşturur.
9. Çoksesli müziğe duyarlılık kazanır.
10. Yerel ve evrensel müzik dağarcığına sahip olur.
11. Besteleme ve doğaçlamalar yolu ile yaratıcılığını ortaya koyar.
12. Müzik yoluyla sanatsal bakış açısı geliştirir ve kendi müzik tarzını oluşturur.
13. Ritmik ve melodik vurmali çalgıları çalar.

İçerik

Müzik dersi öğretim programı ile öğretmenler ve öğrencilere günümüz koşullarına uygun, gerçekçi, müziksel gelişim özelliklerini gözeten, zorunlu müzik derslerinde edinilmesi gereken müzik kültürü, müzik teorisi, şarkı söyleme, müzik dinleme, müzik beğenisi geliştirme ve müziksel yaratıcılık gibi müzik öğretiminin başlıca boyutlarının kazandırılması amaçlanmıştır. Müzik dersi öğretim programı üç öğrenme alanından oluşmaktadır. **Dinleme, Müziksel Uygulamalar ve Yaratma.**

1. Dinleme

- Sesleri keşfetme
- Dinleme ve seslere karşılık verme

2. Müziksel Uygulamalar

- Şarkı söyleme
- Çalgı çalma
- Müzik bilgisi

3. Yaratma

- Dönüştürme
- Doğaçlama
- Besteleme

Dinleme alanında belirtilen kazanımlar öğrencilerin sesin özelliklerini tanımasına, müzik dinleme alışkanlığı kazanmasına, müzik beğenisi geliştirmesine, müziğin içerdiği özellikleri tanımasına yönelik olarak hazırlanmıştır.

Müziksel uygulamalar alanı şarkı söyleme, nota öğretimi, çalgı eğitimi, müzik kültürü, ritim eğitimi, beden perküsyonu ve milli günler ve bayramları içeren özellikte öğrenme çıktılarından oluşmaktadır.

Yaratma alanı beste yapma, çalgı tasarlama, doğaçlama yapma, teknolojiyi kullanma, yaratıcı drama, yaratıcı dans ve görsel-işitsel tasarımlama gibi yaratıcılığı geliştirci nitelikte öğrenme çıktıları içermektedir.

Müzik öğretim programı sarmal bir yapıda hazırlanmıştır, içeriği oluşturulurken doğrusal bir sıra izlenmemiştir. Program esnek bir yapıdadır, konular yeri ve zamanı geldikçe tekrar ele alınmalıdır. Konular 1. sınıftan itibaren üst sınıflara doğru gidildikçe kolaydan zora, somuttan soyuta, yakından uzağa genişletilerek ve derinleştirilerek verilmiştir. Programda yer alan açıklamalar bölümünde öğrenme çıktılarının kazandırılmasında yapılabilecek olan etkinlik örnekleri ve içeriğin ne kadar genişletilebileceğine dair ipuçları yer almaktadır. Aynı

zamanda programda öğrenme çıktılarının ilişkilendirildiği müziksel kavramlara, kazandırılacak becerilere ve ara disiplinlere de yer verilmiştir.

BİRİNCİ SINIF

Müzik Dersi Öğretim Programı 1. Sınıf Dinleme					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
DİNLEME	1. Çevresinde duyduğu sesleri fark eder.	Doğal (doğa, hayvan ve insan) ve duygu ifade eden(gülme, ağlama) sesler hakkında konuşulur. İnsan sesleri ve doğa sesleri dinletilir.			
	2. Çevresinde duyduğu seslerin özelliklerini ayırt eder.	İnce-kalın, kısa-uzun, kuvvetli-hafif, hızlı-yavaş seslere dikkat çekilir.	Yükseklik ve süre	Problem çözme	
	3. İnsan seslerinin özelliklerini ayırt eder.	Bebek, çocuk, erkek, kadın sesleri üzerinde durulur. Seslere örnekler dinletilir.	Tını ve Yükseklik	Problem çözme	
	4. Dinlediği müziklerde farklı çalgıların oluşturdukları sesleri ayırt eder.	En fazla iki çalgının bir arada kullanıldığı örnekler verilir. Çalgıların tınlarına dikkat çekilir.	Tını	Problem çözme	
	5. Ses oyunları yapar.	Sesini, bedenini ve çalgıları kullanarak ses oyunları oynatılır. Tanışma oyunları melodik ve ritmik olarak çalıştırılır.Ses, harf ve hece ile çalışmalar yapılır.			
	6. Farklı müzik türlerinden kısa örnekler dinler.	Çocuk şarkıları ve küçük ölçekli klasik müzik örnekleri (Peter ve Kurt, Hayvanlar Karnavalı) dinletilerek etkin dinleme alışkanlığı kazandırılır.			
	7. Dinlediği müzik eserleri ile ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.	Dinlediği müzikle ilgili neler hissettiği hakkında konuşulur.Ör. Bu müzik beni heyecanlandırdı, korkuttu, bu müzik bana denizi hatırlattı gibi.	İfade	Kişisel ve Sosyal yetkinlik	
	8. Dinlediği müzik eserlerinin özelliklerini fark eder.	Dinlediği eserlerde hızlı-yavaş, kısa-uzun, ince-kalın, kuvvetli hafif özellikleri ayırt ettirilir.			
	9. Dinlediği müziklere ve duyduğu seslere karşılık verir.	Dans, resim ve beden perküsyonu çalışmaları yaptırılır.		Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	

Müzik Dersi Öğretim Programı 1. Sınıf Müziksel Uygulamalar					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
	1. İstiklal Marşı'nı anlam ve önemine uygun söyler.				
MÜZİKSEL UYGULAMALAR	2. Ses ve nefes çalışmaları yapar.	Nefes oyunları oynatılır.			
	3. Şarkı söyler.	Şarkılar jest ve mimikler kullanılarak, nefes ve ses bağlantısına dikkat çekilerek söylenir.	Tempo, Vuruş		
	4. Basit melodi ve ritim cümlelerini tekrar eder.	Basit melodi ve ritim cümleleri eko yöntemiyle tekrar ettirilir. Mi-sol sesleriyle oluşturulan melodiler çalıştırılır.	Yükseklik		
	5. Tartım çalışması yapar.	Tekerlemeler ve basit konuşma cümleleri üzerinde kuvvetli zamana dikkat çekilerek tempo ve tartım vurma çalışması yaptırılır, beden perküsyonu ile uygulanır.	Tempo, Vuruş, Tartım	Problem çözme	
	6. Çalgısıyla eşlik yapar	Vurmalı çalgılar kullanarak şarkının temposu ve ritmine uygun eşlik yaptırılır.	Tempo, Vuruş	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	7. Grafik notasyon kullanır.	Sesin sembole ve süreye dönüşü kavratılır. Sembol ve renklerle grafik notasyon çalışmalarında ince-kalın sesler kavratılır. Kısa-uzun, tam ve yarım vuruş değerleri grafik notasyonla gösterilip kavratılır.			
	8. Çalgısını keşfeder.	Yarattığı çalgısı ve/veya kendi çalgısıyla seslerin birbiriyle arasındaki fark(ince-kalın, uzun-kısa, kuvvetli- hafif, hızlı-yavaş) kavratılır.	Yükseklik, Tını	Problem çözme	
	9. Beden perküsyonu yapar.	El çırpma, dize vurma ve parmak şıklatma gibi hareketleri uygulayarak tartım çalışması yapar ve şarkılara eşlik eder.			

	10. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinlikleri yapar.	Milli bayramlar ve anma günlerinde günün anlamına ve önemine uygun etkinlikler yapılır. Atatürk'ü anlatan şarkı ve marşları söyler.			Duyarlı ve etkin vatandaşlık
--	--	---	--	--	------------------------------

Müzik Dersi Öğretim Programı 1. Sınıf Yaratma					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
YARATMA	1. Beste yapar.	Sembol ve renklerle grafik notasyon kullanılarak ince-kalın, kısa-uzun seslerin ifade edileceği kısa çalışmalar yaratılır. Tam ve yarım vuruş değerlerini kullanarak beste denemeleri yapar.		Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	2. Kendi çalgısını yaratır.	Artık malzeme ve farklı materyalleri bir araya getirerek basit vurmali çalgılardan birkaç farklı örnek yaptırılır.	Tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	3. Doğaçlamalar yapar.	Yarattığı çalgı, kendi çalgısı, sesi ve bedeniyle doğaçlamalar yapmaya yönlendirilir.		Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	4. Teknolojiyi müzik çalışmalarında kullanır.	Ders sırasında uygun araçla (kayıt cihazı, bilgisayar, cep telefonu, akıllı tahta vb.) öğrencilerin çalışmaları kayıt edilir.		Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterliği	
	5. Yaratıcı dans ve dramatisasyon yapar.	Şarkı söylerken, müzik dinlerken yaratıcı dans ve dramatisasyon yapmaya yönlendirilir.			
	6. Görsel veya işitsel tasarım yapar.		İfade, Tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme, İşbirliği, Girişimcilik	

İKİNCİ SINIF

Müzik Dersi Öğretim Programı 2. Sınıf Dinleme					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
DİNLEME	1. Çevresinde duyduğu sesleri fark eder.	Yapay(taşıt, makine vb) sesler hakkında konuşulur. Ses efektleri dinletilir.			
	2. Çevresinde duyduğu seslerin özelliklerini ayırt eder.	İnce-kalın, kısa-uzun, kuvvetli-hafif, hızlı-yavaş seslere dikkat çekilir.	Yükseklik ve süre	Problem çözme	
	3. İnsan seslerinin özelliklerini ayırt eder.	Çocuk, erkek, kadın ses tını özelliklerine dikkat çekilir.	Tını ve Yükseklik	Problem çözme	
	4. Dinlediği müziklerde farklı çalgıların oluşturdukları sesleri ayırt eder.	İkiden fazla çalgının bir arada kullanıldığı örnekler verilir. Çalgıların tınlarına dikkat çekilir.	Tını	Problem çözme	
	5. Ses oyunları yapar.	Sesini, bedenini ve çalgıları kullanarak ses oyunları oynatılır.Tanışma oyunları melodik ve ritmik olarak çalıştırılır. Ses, harf ve hece ile çalışmalar yapılır.			
	6. Farklı müzik türlerinden kısa örnekler dinler.	Kıbrıs, Türkiye halk türkülerini tanır.			
	7. Dinlediği müzik eserleri ile ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.	Dinlediği müzikle ilgili neler hissettiği hakkında konuşulur.Ör. Bu müzik eserinin en neşeli veya en hüzünlü bölümü neresiydi? gibi sorular sorulur.	İfade	Kişisel ve Sosyal Yetkinlik	
	8. Dinlediği müzik eserlerinin özelliklerini fark eder.	Dinlediği eserlerde hızlı-yavaş, kısa-uzun, ince-kalın, kuvvetli hafif özellikleri ayırt ettirilir.			
	9. Dinlediği müziklere ve duyduğu seslere karşılık verir.	Dans, resim ve beden perküsyonu çalışmaları yaptırılır.		Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	

Müzik Dersi Öğretim Programı 2. Sınıf Müziksel Uygulamalar					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
	1. İstiklal Marşı'nı anlam ve önemine uygun söyler.	İstiklal Marşı söylenirken nasıl davranılacağı öğretilir. İstiklal Marşı söylenirken marşı yöneten müzik öğretmenin takip edilmesi gerektiği vurgulanır.			
MÜZİKSEL UYGULAMALAR	2. Ses ve nefes çalışmaları yapar.	Nefes oyunları oynatılır.			
	3. Şarkı söyler.	Tekerlemeler, sayışma, türküler ve şarkılar jest ve mimikler kullanılarak, nefes ve ses bağlantısına dikkat çekilerek söylenir. Marş temposunda ve coşkulu karakterde şarkı söyler.			
	4. Basit melodi ve ritim cümlelerini tekrar eder.	Basit melodi ve ritim cümleleri eko yöntemi ile tekrar eder			
	5. Tartım çalışması yapar.	Grafik notasyon kullanılarak basit konuşma cümleleri üzerinde kuvvetli ve zayıf zamanları hissettirme çalışması yaptırılır. Marş temposunda çalar.	Tempo, vuruş, ritim	Problem çözme	
	6. Çalgısıyla eşlik eder.	Notasyon kullanılarak şarkıya vurmalı çalgılarla eşlik yaptırılır.	Tempo, vuruş, perde	Okuryazarlık	
	7. Grafik notasyonu kullanır.	Grafik notasyon kullanılarak dinlediği ve söylediği eserlerde geçen uzun-kısa, ince-kalın, kuvvetli-hafif, hızlı-yavaş kavramlarını göstermesi istenir.	Dinamikler	Okuryazarlık	
	8. Çalgısını keşfeder.	Yarattığı çalgısı ve/veya kendi çalgısıyla ortaya çıkan sesler ve ritimlerin birbirleriyle arasındaki fark (ince-kalın, uzun-kısa, kuvvetli- hafif, hızlı-yavaş gibi) kavratılır.	Dinamikler	Problem çözme	

	9. Temel müzik bilgilerini kavrar.	Tek çizgi üzerinde fa – sol – la notaları öğretilir. Bir ve yarım vuruşluk nota ve sus, sol anahtarı, ölçü sayısı (2/4'lük), ölçü çizgisi, bitiş çizgisi konuları gösterilir.			
	10. Beden perküsyonu yapar.	Beden perküsyonu temel vuruşlarından üçüncü ve dördüncü hareketleri uygular.			
	11. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinlikleri yapar.	Milli bayramlar ve anma günlerinde günün anlamına ve önemine uygun etkinlikler yapılır. Atatürk'ü anlatan şarkı ve marşları söyler.			Duyarlı ve Etkin Vatandaşlık

Müzik Dersi Öğretim Programı 2. Sınıf Yaratma					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
YARATMA	1. Beste yapar.	Tek çizgi üzerinde fa – sol – la notaları öğretilir. Bir ve yarım vuruşluk nota ve sus, sol anahtarı, ölçü sayısı (2/4'lük), ölçü çizgisi, bitiş çizgisi konularının kullanıldığı kısa çalışmalar yaptırılır.		Okuryazarlık, Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	2. Kendi çalgısını yaratır.	Artık malzeme ve farklı materyalleri bir araya getirerek basit vurmali çalgılardan birkaç farklı örnek yaptırılır.	Tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	3. Doğaçlamalar yapar.	Yarattığı çalgı, kendi çalgısı, sesi ve bedeniyle ile doğaçlamalar yapmaya yönlendirilir.		Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	4. Teknolojiyi müzik çalışmalarında kullanır.	Ders sırasında uygun araçla (kayıt cihazı, bilgisayar, cep telefonu, akıllı tahta vb.) öğrencilerin çalışmaları kayıt edilir.		Bilgi ve İletişim teknolojileri yeterliği	
	5. Yaratıcı dans ve dramatisasyon yapar.	Şarkı söylerken, müzik dinlerken yaratıcı dans ve dramatisasyon yapmaya yönlendirilir.	ifade	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	6. Görsel veya işitsel tasarım yapar.	Örn. Noktaları birleştirerek enstrüman resimlerinin çizilmesi.	ifade, Tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme, İşbirliği, Girişimcilik	

ÜÇÜNCÜ SINIF

Müzik Dersi Öğretim Programı 3. Sınıf Dinleme					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
DİNLEME-KARŞILIK VERME	1. Çevresinde duyduğu sesleri fark eder.	Farklı materyallerin farklı tınılarına dikkat çekilir. Örneğin sert bir cisimle sert cisimle çarpıştırarak elde edilen ses, yumuşak-yumuşak. Bilye/Masa, Silgi/Kumaş			
	2. Çevresinde duyduğu sesleri özelliklerine göre gruplandırır.	Çevresinde duyduğu sesleri yükseklik, süre ve gürlük özelliklerine göre gruplandırması istenir.Ör.Kuş seslerinin yükseklik, süre ve gürlük özellikleri arasındaki farkları tartışılır.	Süre, dinamikler, yükseklik	Problem çözme	
	3. Şarkı söyleme sesi ve konuşma sesinin özelliklerini kavrar.	Şarkı söylerken ve konuşurken sesimizi nasıl kullandığımız üzerinde durulur. Şarkı söyleme ve konuşma seslerinin benzerlik ve farklılıkları tartışılır.	Yükseklik		
	4. Müziklerde yer alan çalgıların seslerine karşılık verir.	Örn. Dinlediği kuvvetli piyano sesine elindeki çelik üçgenle kuvvetli vurarak karşılık verir. Gürlük özelliklerine dikkat çekilir.	Dinamikler		
	5. Ses oyunları yapar.	Sesini, bedenini ve çalgıları kullanarak ses oyunları oynatılır.			
	6. Müzik türlerden örnekler dinler.	...Marşları tanır.			
	7. Müzik eserleri ile ilgili duygu düşüncelerini ifade eder .	Ör.Dinlediği müzikle ilgili hayal ettiğini öykülemesi istenir. Dinlediği müzikte yer alan müzik aletlerinin tını özelliklerine dikkat çekilir.	İfade	Kişisel ve Sosyal Yetkinlik	
	8. Müzik eserlerinin özelliklerini fark eder.	Müzik eserlerinde yer alan müzik aletlerini tanıma çalışması yaptırılır. Aynı ve farklı olanı bulma çalışmaları yaptırılır.			
	9. Dinlediği müzik ve seslere karşılık verir.	Dans, resim ve beden perküsyonu çalışmaları yaptırılır.	İfade	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	

Müzik Dersi Öğretim Programı 3. Sınıf Müziksel Uygulamalar					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
	1. İstiklal Marşı'nı anlam ve önemine uygun söyler.	İstiklal Marşı söylenirken nasıl davranılacağı öğretilir. İstiklal Marşı söylenirken marşı yöneten müzik öğretmenin takip edilmesi gerektiği vurgulanır.			
MÜZİKSEL UYGULAMALAR	2. Ses ve nefes çalışmaları yapar.	Nefes oyunları oynatılır, basit ve kısa melodiler tekrar ettirilir.			
	3. Şarkı söyler.	Şarkılar doğru diksiyon kullanılarak, nefes yerleri, başlangıç, nakarat ve bitiş noktalarına dikkat çekilerek söylenir.	Tempo, Vuruş		
	4. Basit melodi ve ritim cümlelerini tekrar eder.	Melodiler ve ritim cümleleri eko yöntemiyle çalıştırılır.	Yükseklik		
	5. Tartım çalışması yapar.	2/4'lük, 3/4'lük, 4/4'lük zamanlarda basit konuşma cümlelerini tartımlar. Ağır tempoda çalar.	Tartım, Vuruş	Problem Çözme	
	6. Çalgısıyla eşlik yapar.	Yarattığı çalgısı ve/veya kendi çalgısıyla ortaya çıkan sesler ve ritimlerin birbirleriyle arasındaki fark(ince-kalın, uzun-kısa, kuvvetli- hafif, hızlı-yavaş gibi) kavratılır.	Dinamikler	Problem Çözme	
	7. Beden perküsyonu yapar.	El çırpma, dize vurma ve parmak şıklatma gibi hareketleri uygulayarak takım çalışması yapar ve şarkılara eşlik eder.			
	8. Grafik notasyon kullanır.	Daha önceden öğrendiği nota değerlerini grafik notasyon kullanarak yazar ve okur.			
	9. Temel müzik bilgilerini kullanır.	Üç çizgi üzerinde re, mi, fa, sol, la notaları öğretilir. İki vuruşluk nota ve sus, yarım vuruşluk sus, 2/4, 3/4, 4/4'lük ölçü sayıları ve tekrar işareti konuları kavratılır.	Süre, vuruş		

	10. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinlikleri yapar.	Milli bayramlar ve anma günlerinde günün anlamına ve önemine uygun etkinlikler yapılır. Atatürk'ü anlatan şarkı ve marşları söyler.			Duyarlı ve etkin vatandaşlık
Müzik Dersi Öğretim Programı 3. Sınıf Yaratma					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
YARATMA	1. Beste yapar.	Üç çizgi üzerinde re, mi, fa, sol, la notaları öğretilir. İki vuruşluk nota ve sus, yarım vuruşluk sus, 2/4, 3/4, 4/4'lük ölçü sayıları ve tekrar işareti konularının kullanıldığı kısa çalışmalar yaptırılır.	Süre, vuruş, aralık, dinamikler	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	2. Kendi çalgısını yaratır.	Basit vurmali ve üfleli çalgılardan birkaç farklı örnek yaptırılır.	Tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	3. Doğaçlamalar yapar.	Farklı çalgılar ile doğaçlamalar yapmaya yönlendirilir. Ses kaynağı oluşturma ve tını çalışmaları yaptırılır. Öğretmen pedal ses ve ostinatolardan yararlanır.	Tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	4. Teknolojiyi müzik çalışmalarında kullanır.	Ders sırasında uygun araçla (kayıt cihazı, bilgisayar, cep telefonu, akıllı tahta vb.) öğrencilerin çalışmaları kayıt edilir		Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterliliği	
	5. Yaratıcı dans ve dramatisasyon yapar.	Şarkı söylerken, müzik dinlerken yaratıcı dans ve dramatisasyon yapmaya yönlendirilir.	ifade	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	6. Görsel ve işitsel tasarımlar yapar.	Örn. Flaş kart oluşturulması. 2/4 ve 4/4'lük ritim tamamlama. Flaş kartlar çocuklar tarafından oluşturulacaktır.	ifade, tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme, İşbirliği, Girişimcilik	

DÖRDÜNCÜ SINIF

Müzik Dersi Öğretim Programı 4. Sınıf Dinleme					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
DİNLEME	1. Çevresinde duyduğu sesleri fark eder.	Farklı materyallerle, farklı tınılarda seslere dikkat çekilir.			
	2. Çevresinde duyduğu sesleri özelliklerine göre tanımlar.	Çevresinde duyduğu sesleri yükseklik, süre ve gürlük özelliklerine göre tanımlama çalışmaları yaptırılır.	Süre, dinamikler, yükseklik	Problem Çözme	
	3. Ses oyunları yapar.	Sesini, bedenini ve çalgıları kullanarak ses oyunları oynatılır.			
	4. Dinlediği müziklerde farklı çalgıların oluşturdukları seslere karşılık verir.	Dinlediği kuvvetli ve uzun piyano sesine, vurmali çalgıyla karşılık verir. Süre ve gürlük özelliklerine dikkat çekilir.	Süre, dinamikler		
	5. Farklı müzik türlerinden örnekler dinler.	Popüler müzikleri tanır.			
	6. Müzik eserleri ile ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder.	Dinlediği müzikle ilgili hayal ettiğini öykülemesi istenir.	İfade	Kişisel Ve Sosyal Yetkinlik	
	7. Dinlediği müzik eserlerinin özelliklerini fark eder.	Majör/minör tonda dinletilen müziğin neşeli/hüzünlü olduğunu ifade etmesi istenir. A, A -B, A-B-A formlarından oluşan eserler dinletilir ve aynı ve farklı müzik cümlelerine dikkat çekilir. Kanon formunda parçalar dinletilerek kanonun yapısal özelliğine dikkat çekilir.	İfade, yapı		
	8. Müziklere ve duyduğu seslere karşılık verir.	Dans, resim ve beden perküsyonu çalışmaları yaptırılır.	İfade	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	9. Çalgı topluluklarını ayırt eder.	Ör. Bando, Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği topluluklarından örnekler dinletilir.		Problem Çözme	

Müzik Dersi Öğretim Programı 4. Müziksel Uygulamalar					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
MÜZİKSEL UYGULAMALAR	1. İstiklal Marşı'nı anlam ve önemine uygun söyler.	İstiklal Marşı'nı çalıştırırken ritim ve sözlerin doğru söylenmesi üzerinde durulur.			
	2. Ses ve nefes çalışmaları yapar.	Belirli bir müzikal motif üzerinde ses çalışması yapılır.			
	3. Şarkı söyler.	Edindiği temel müzik bilgilerini uygulayarak şarkı söyler.			
	4. Tartım çalışmaları yapar.	2/4, 3/4, 4/4'lük ölçü kalıplarına uygun konuşma cümleleri ile tartım çalışmaları yaptırılır.	Süre, vuruş, tartım		
	5. Çalgısıyla eşlik yapar.	Ör. Sınıf 2 gruba ayrılarak çalgısı ve vurmali çalgılar kullanılarak eşlik çeşitlemeleri yaptırılır.			
	6. Çalgısıyla ses ve ritim çalışması yapar.	Çalgısıyla ortaya çıkan seslerin birbiriyle arasındaki fark (ince-kalın-kısa-uzun-kuvvetli-hafif-hızlı yavaş) kavratılır.	Dinamikler, süre	Okuryazarlık	
	7. Temel müzik bilgilerini uygular.	Do 1 ve Do 2 arasındaki notalar forte-piano ve moderato kavramları şarkı ve parça üzerinde çalıştırılır.	Dinamikler	Okuryazarlık	
	8. Beden perküsyonu yapar.	El çırpma, dize vurma ve parmak şıklatma gibi hareketleri uygulayarak takım çalışması yapar ve şarkılara eşlik eder.			
	9. Ses topluluklarını tanıır.	İnsan sesi, çalgı sesi, okul korosu ve orkestralarının oluşumları kavratılır.		Problem Çözme	
	10. Şarkıların bölümlerini tanıır.	Şarkılarda ana tema ve nakarat bölümlerinin A ve B olduğu kavratılır.	Yapı	Problem Çözme	
	11. Çok sesliliği uygular.	Kanon formunda şarkı söyleme çalışmaları yaptırılır.	Yapı		

	12. Çalgıları çalınış özelliklerine göre tanır.	Telli, vürmalı, üflemeli ve elektronik çalgıların belirgin örneklerini tanıması istenir.			
	13. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinlikleri yapar.	Milli bayramlar ve anma günlerinde günün anlamına ve önemine uygun etkinlikler yapılır. Atatürk'ü anlatan şarkı ve marşları söyler.			Duyarlı ve etkin vatandaşlık

Müzik Dersi Öğretim Programı 4. Sınıf Yaratma Alanı					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
YARATMA	1. Beste yapar	2 sesli (2/4, 3/4, 4/4'lük ölçü sayılarında) tartım kalıpları oluşturur ve beden perküsyonunda kullanılan ilk sekiz hareketle uygulatılır. Yarattığı konuşma cümleleri ile ilgili uygulamalar yaptırılır. Öğrendiği değerlerden do1 ve do2 ses aralığında notalar kullanarak 8 ölçülük beste çalışması yaptırılır.	Süre, vuruş	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	2. Kendi çalgısını yaratır.	Basit vürmalı ve üflemeli çalgılardan birkaç farklı örnek yaptırılır.	Tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	3. Doğaçlamalar yapar.	Çalgısı ile doğaçlamalar yapmaya yönlendirilir.Ses kaynağı oluşturma ve tını çalışmaları yaptırılır. Öğretmen pedal ses ve ostinatolardan (bir ölçülük) yararlanır.	Tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	4. Teknolojiyi müzik çalışmalarında kullanır.	Ders sırasında uygun araçla (kayıt cihazı, bilgisayar, cep telefonu, akıllı tahta vb.) öğrencilerin çalışmaları kayıt edilir		Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterliği	
	5. Yaratıcı dans ve dramtizasyon yapar.	Şarkı söylerken, müzik dinlerken yaratıcı dans ve dramtizasyon yapmaya yönlendirilir.			
	6. Görsel ve işitsel tasarım yapar.		İfade, tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme, Girişimcilik	

BEŞİNCİ SINIF

Müzik Dersi Öğretim Programı 5. Sınıf Dinleme					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
DİNLEME	1. Ses oyunları yapar.	Sesini, bedenini ve çalgıları kullanarak ses oyunları oynatılır.			
	2. Dinlediği farklı müzik türlerini tanır.	Klasik Batı Müziği ve bando müziğini tanır.		Problem Çözme	
	3. Dinlediği müzik eserlerindeki çokseslilik özelliğini fark eder.	Kanon ve iki sesli müzik eserleri dinlettirilir.	Yapı		
	4. Dinlediği çalgı topluluklarını ayırt eder.	Yaylı, üfleli, telli ve vurmali çalgı topluluklarından örnekler dinlettirilir.		Problem Çözme	
	5. Çevresindeki seslerin nasıl oluştuğunu ve bir araya geldiğini algılar.	Ses dalgaları, eko, rezonans, titreşim gibi örneklerle konu tartışılır.		Problem Çözme	
	6. Dinlediği müziklerdeki değişimleri fark eder.	Forte, piano gürlüklerinin olduğu bölümleri tanıyıp, belirtmesi istenir. Hızlı-yavaş bölümler isimleriyle (Allegro-Andante) ifade ettirilir	Dinamikler, yükseklik		

Müzik Dersi Öğretim Programı 5. Sınıf Müziksel Uygulamalar					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
MÜZİKSEL UYGULAMALAR	1. İstiklal Marşı'nı anlam ve önemine uygun söyler.	İstiklal Marşı'nı çalıştırırken ve ritim ve sözlerinin doğru söylenmesi üzerinde durulur.			
	2. Ses ve nefes çalışmaları yapar.	<i>Stacatto</i> ve <i>legato</i> teknikleriyle ses ve nefes egzersizleri yaptırılır. <i>Ritardando</i> , <i>accelerando</i> , <i>diminuendo</i> ve <i>crescendo</i> terimleri şarkı üzerinde çalıştırılır.			
	3. Şarkı söyler	Edindiği temel müzik bilgilerini uygulayarak			

		şarkı söyler			
	4. Tartım çalışması yapar.	2/4, 3/4, 4/4'lük ölçü sayılarına uygun tartım çalışmaları yaptırılır.	Süre,vuruş, tartım		
	5. Çalgısıyla eşlik yapar.	Sınıf 3 gruba ayrılarak çalgısı ve vurmali çalgılar kullanılarak şarkılara eşlik çeşitlemeleri yaptırılır.		Okuryazarlık, İşbirliği	
	6. Temel müzik bilgilerini uygular.	Do 1 ve Do 2, fa diyez ve si bemol sesleri öğretilir. Birlik nota ve sus, uzatma noktası (2'lik ve 4'lük notanın yanına konulacak), dolap işareti, uzatma bağı ve hece bağı konuları işlenir. Eksik ölçü ve vurgu işareti kavratılır. Aralık kavramı çalıştırılır.		Okuryazarlık	
	7. Beden perküsyonu yapar.	El çırpma, dize vurma ve parmak şıklatma gibi hareketleri uygulayarak takım çalışması yapar ve şarkılara eşlik eder.			
	8. Sesin oluşumunu açıklar.	İnsan sesinin oluşumu, çalgı sesinin oluşumu, ses kirliliğinin tanımı kavratılır.			
	9. Şarkıların bölümlerini tanır.	İki bölümlü şarkı ve rondo formu şarkılar üzerinde çalıştırılarak kavratılır.	Yapı	Problem Çözme	
	10. Çok sesliliği uygular.	İki sesli şarkı ve kanon çalışmaları yaptırılır.	Yapı		
	11. Çalgı topluluklarını tanır.	Çalgı topluluğu oluşumlarına dikkat çekilir. Fanfar, bando, senfoni orkestrası topluluklarından örnekler dinletilir.			
	12. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinlikleri yapar.				Duyarlı ve etkin vatandaşlık

Müzik Dersi Öğretim Programı 5. Sınıf Yaratma					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
YARATMA	1. Beste yapar.	Do 1 ve Do 2, fa diyez ve si bemol sesleri öğretilir. Birlik nota ve sus, uzatma noktası (2'lik ve 4'lük notanın yanına konulacak), dolap işareti, uzatma bağı, hece bağı eksik ölçü ve vurgu işareti aralık kavramlarının kullanıldığı kısa çalışmalara yaptırılır.	Süre, vuruş	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	2. Kendi çalgısını yaratır.	Basit vurmali, üflemeli ve telli çalgılardan birkaç farklı örnek yaptırılır.	Tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	3. Doğaçlamalar yapar.	Çalgısı ile doğaçlamalar yapmaya yönlendirilir. Ses kaynağı oluşturma ve tını çalışmaları yaptırılır. Öğretmen pedal ses ve ostinatolardan (iki ölçülük) yararlanır.	Tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	4. Teknolojiyi müzik çalışmalarında kullanır.	Ders sırasında uygun araçla (kayıt cihazı, bilgisayar, cep telefonu, akıllı tahta vb.) öğrencilerin çalışmaları kayıt edilir.		Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterliği	
	5. Yaratıcı Dans ve dramatisasyon yapar.	Şarkı söylerken, müzik dinlerken yaratıcı dans ve dramatisasyon			

		yapmaya yönlendirilir.			
	6. Görsel ve işitsel tasarım yapar.		İfade, tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme, İşbirliği, Girişimcilik	

ALTINCI SINIF

Müzik Dersi Öğretim Programı 6. Sınıf Dinleme					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
DİNLEME	1. Ses oyunları yapar.	Staccato ve legato terimlerinin uygulandığı oyunlar çalıştırılır.			
	2. Farklı müziklerden örnekler dinler.	Country ve Latin müziklerini tanır.		Problem Çözme	
	3. Dinlediği müzikteki çok seslilik özelliğini fark eder.	Dinlediği 2 sesli ve 4 sesli eserleri ayırt eder.	Yapı	Problem Çözme	
	4. Dinlediği müziklerde basit ve birleşik ölçüleri ayırt eder.	Basit ve birleşik ölçülerde şarkılar dinletilir.	Yapı , vuruş	Problem Çözme	
	5. Batı ve Türk müziğinde ton ve makam özelliklerini fark eder.	Batı ve Türk Müziği türlerinden örnekler dinletilerek farklar tartışılır.	Yapı	Problem Çözme	
	6. Türk sanat müziğindeki basit usullerde eserler dinler.	5/8, 7/8, 9/8 lik usulleri dinlerken fark eder. Türk sanat ve halk müziğindeki basit makamlardan örnekler dinletilir.	Yapı , vuruş		
	7. Dinlediği müziklerdeki değişimleri fark eder.	Gürlük terimlerinden <i>mf</i> , <i>mp</i> , <i>crescendo</i> ve <i>diminuendo</i> , hız terimlerinden Moderato ve Largo terimleri kavratılır, staccato ve legato çalınış biçimlerindeki değişimleri fark eder.	Gürlük	Problem Çözme	

Müzik Dersi Öğretim Programı 6. Sınıf Müziksel Uygulamalar					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
MÜZİKSEL UYGULAMALAR	1. İstiklal Marşı'nı anlam ve önemine uygun söyler.	İstiklal Marşı'nı çalıştırırken ritim ve sözlerin doğru söylenmesi üzerinde durulur.			
	2. Ses ve nefes çalışmaları yapar.				
	3. Şarkı söyler.	Edindiği temel müzik bilgilerini uygulayarak şarkı söylenir.	Tempo, vuruş	İşbirliği	
	4. Tartım çalışmaları yapar.	Basit ölçülerde ve 5/8'lik ölçü sayılarında tartım çalışması yaptırılır.	Tempo, vuruş, tartım		
	5. Şarkının temposu ve ritmine uygun vurmali çalgılar kullanarak eşlik yapar.	Sınıf gruplara ayrılarak 2 sesli eşlik çeşitlemeleri uygulanır. Staccato ve legato kavramları çalma ve söyleme çalışmalarında uygulanır.	Tempo, vuruş	Okuryazarlık, İşbirliği	
	6. Temel müzik bilgilerini uygular.	Tam ölçü, eksik ölçü, prozodi, mezzoforte, mezzopiano, crescendo, decrescendo, inisi-çıkıcı nota dizileri, TSM donanımı ve koma özelliği ile THM'de uyak özelliği kavratılır. Basit ölçüler, tam, yarım, 1'lik ve 2'lik, noktalı 4'lük ve 2'lik nota ve sus değerleri Allegro, Andante, Forte ve Piano kavramları tekrar edilir. Major ve minör tonalite kavramları anlatılır. Do 1 – Do 2 fa diyez ve si bemol notalarını dizek üzerinde okur ve yazar.	Gürlük, yapı	Okuryazarlık	
	7. Beden perküsyonu yapar.	Basit ölçülerde ve 5/8'lik ölçü sayılarında beden perküsyonu çalışmaları yaptırılır. 16'lı nota değerleri beden perküsyonu çalışmalarıyla hissettirilir. Beden perküsyonunun ilk iki adımı çalıştırılır.	Tempo		

8. Şarkıların bölümlerini tanıır.	Şarkılarda motiflerin (m1, m2, m3) cümleye (a,b,c) cümlelerinde dönemlere (A, B, C) dönüştüğü kavratılır.	Yapı	Problem Çözme	
9. Çoksesliliği fark eder	3 sesli şarkı çalışmaları yaptırılır.	Yapı		
10. İnsan sesindeki değişikliği fark eder.	Mutasyon döneminde insan sesinde oluşan değişimler üzerinde konuşulur			
11. Çalgıların türünü ve ait olduğu topluluğu ayırt eder.	Yaylı, üflemeli, telli ve vurmali çalgı türlerinde ve fanfar, bando, senfoni orkestrası topluluklarından örnekler dinletilir.	Yapı	Problem Çözme	
12. Müzik ve toplum ilişkisini açıklar.	Yaşadığı şehirde yer alan orkestralar ve korolar hakkında bilgi verilir.			
13. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinlikleri yapar				Duyarlı ve etkin vatandaşlık

Müzik Dersi Öğretim Programı 6. Sınıf Yaratma					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
YARATMA	1. Beste yapar	5/8, 7/8, 9/8 'lik ölçü sayılarında tartım kalıpları oluşturulur ve beden perküsyonunda kullanılan ilk dokuz hareketle uygulanır. Şarkı sözleri yaratılır ve uygulamaları yaptırılır. Öğrendiği değerlerden Do1 ve Re2 ses aralığında notalar kullanarak 16 ölçülük beste çalışması yaptırılır.		Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	2. Kendi çalgısını yaratır.	Basit vurmali, üflemeli, telli çalgılardan birkaç farklı örnek yaptırılır. Teknik özelliklerini karşılaştırır.	Tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	3. Doğaçlamalar yapar.	Çalgısı ile doğaçlamalar yapmaya yönlendirilir. Ses kaynağı oluşturma ve tını çalışmaları yaptırılır. Öğretmen pedal ses ve ostinatolardan (dört ölçülük) yararlanır.		Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	4. Teknolojiyi müzik çalışmalarında kullanır.	Ders sırasında uygun araçla (kayıt cihazı, bilgisayar, cep telefonu, akıllı tahta vb.) öğrencilerin çalışmaları kayıt edilir.	Gürlük, süre	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterliği	
	5. Yaratıcı dans ve dramtizasyon yapar.	Şarkı söylerken, müzik dinlerken yaratıcı dans ve dramtizasyon yapmaya yönlendirilir.			
	6. Görsel ve işitsel tasarım yapar		Tını, ifade	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme, Okuryazarlık, İşbirliği	

YEDİNCİ SINIF

Müzik Dersi Öğretim Programı 7. Sınıf Dinleme					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
DİNLEME	1. Farklı müziklerden örnekler dinler.	Uzakdoğu ve Caz müzikleri dinletilir		Problem Çözme	
	2. Dinlediği müzikteki çok seslilik özelliğini fark eder.	Dinlediği 2 sesli ve 4 sesli eserleri ayırt eder.	Yapı	Problem Çözme	
	3. Dinlediği müziklerde basit ve birleşik ölçülerde şarkılar dinletilir. 6/8'lik ölçü sayısında eserler üzerinde durulur.	Basit ve birleşik ölçülerde şarkılar dinletilir. 6/8'lik ölçü sayısında eserler üzerinde durulur.	Yapı, vuruş	Problem Çözme	
	4. Batı ve Türk müziğinde ton ve makam özelliklerini fark eder.	Batı ve Türk Müziği türlerinde örnekler dinletilerek farklar tartışılır.	Yapı	Problem Çözme	
	5. Türk sanat müziğindeki basit usullerde eserler dinler	5/7, 7/8, 9/8 lik usulleri tanır. Türk sanat ve halk müziğindeki batık makamlardan örnekler dinletilir.			
	6. Dinlediği müziklerdeki değişimleri fark eder.	Gürlük terimlerinden <i>ff</i> , <i>pp</i> , <i>pf</i> ve <i>fp</i> , hız terimlerinden Presto ve Largo terimleri kavratılır.	Gürlük	Problem Çözme	
	7. Batı müziği dönemlerine ait örnekler dinler	Barok, klasik, romantik ve çağdaş dönemlerden örnekler dinletilir			

Müzik Dersi Öğretim Programı 7. Sınıf Müziksel Uygulamalar					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
MÜZİKSEL UYGULAMALAR	1. İstiklal Marşı'nı anlam ve önemine uygun söyler.	İstiklal Marşı çalıştırılırken nefes yerlerinin üzerinde durulur.			
	2. Ses ve nefes çalışmaları yapar				
	3. Şarkı söyler.	Edindiği temel müzik bilgilerini uygulayarak şarkı söylenir.	Tempo, vuruş	İşbirliği	
	4. Tartım çalışmaları yapar.	6/8lik ölçü sayılarında çalışmalar yaptırılır.	Tempo, vuruş, tartım	Problem Çözme	
	5. Şarkının	Sınıf gruplara ayrılarak 3	Tempo,	Okuryazarlık	

	temposu ve ritmine uygun vurmali çalgılar kullanarak eşlik yapar.	sesli eşlik çeşitlendirmeleri uygulanır.	vuruş		
6.	Temel müzik bilgilerini uygular.	Presto, largo, ff, pp, fp, pf, staccato ve legato terimleri uygulanır. Tonaliteyi minör kalıplar üzerinde çalışarak kavrar. Hüseyini ve kürdi makamlarının özellikleri kavratılır. Gürlük ve hız terimleri ve nota değerlerinin tümünü gösteren tablolar oluşturulur. 6/8'lik ölçü sayısı öğretilir, vurgu konusu tekrar edilir. 6/8'lik ölçü sayısında geçen 8'lik ve 16'lık gruplandırmalar anlatılır. 16'lık sus, 16'lık nota ve triole sembollerini içeren çalışmalar yaptırılır. Kalın si ve ince mi, si bemol, fa diyez seslerini kullanarak bileşik ölçü kalıplarındaki şarkılar çaldırılır.	Gürlük, yapı	Okuryazarlık	
7.	Beden perküsyonu yapar.	5/8, 7/8 ve 9/8 'lik ölçülerde beden perküsyonu çalışmaları yaptırılır. Beden perküsyonunun ilk 5 adımı çalıştırılır.	Tempo		
8.	Şarkıların bölümlerini tanıır.	Üç dönemli şarkıların ABA, ABC ve rondonun ABAB, ABACA ve ABCB olarak ifade edildiği kavratılır.	Yapı	Problem Çözme	
9.	Çoksesliliği fark eder.	3 sesli şarkılarda yatay çokseslilik (polifoni) ve dikey çokseslilik (homofoni) çalışmalar yaptırılır	Yapı		
10.	İnsan sesi topluluklarını tanıır.	Oluşumlarına göre (yaş, tür) farklı korolar tanıtılır.	Yapı	Problem Çözme	
11.	Müzik ve toplum	Türk toplumunda Cumhuriyet öncesi			

	ilişisini açıklar.	müziği ve Atatürk'ün katkılarıyla Cumhuriyet Dönemi sonrasında gelişen kurum, kuruluş ve sanatçılar üzerinde durulur.			
	12. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinlikleri yapar.				Duyarlı ve etkin vatandaşlık

Müzik Dersi Öğretim Programı 7. Sınıf Yaratma					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
YARATMA	1. Beste yapar	6/8,9/8 'lik ölçü sayılarında 2 sesli tartım kalıpları oluşturur ve beden perküsyonunda kullanılan ilk dokuz hareketle uygular.Şarkı sözü yarattırılır ve uygulamaları yaptırılır. Öğrendiği notalardan (Do 1 – Re 2, fa diyes ve si bemol) kullanarak 16 ölçülük beste çalışması yaptırılır. (minör tonda)	Süre, vuruş	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	2. Kendi çalgısını yaratır.	Basit vurmali, üflelemeli, telli çalgılardan birkaç farklı örnek yaptırılır. Teknik özelliklerini karşılaştırır ve geliştirir	Tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	3. Doğaçlamalar yapar.	Çalgısı ile doğaçlamalar yapmaya yönlendirilir.Ses kaynağı oluşturma ve tını çalışmaları yaptırılır. Öğretmen pedal ses ve ostinatolardan (sekiz ölçülük) yararlanır.	Tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	4. Teknolojiyi müzik çalışmalarında kullanır.	Ders sırasında uygun araçla (kayıt cihazı, bilgisayar, cep telefonu, akıllı tahta vb.) öğrencilerin çalışmaları kayıt edilir.		Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterliği	
	5. Yaratıcı dans ve dramatisasyon yapar.				
	6. Görsel ve işitsel tasarım yapar.	Çalgı gruplarını müzik türlerine göre gruplayarak flaş kartlar hazırlar.	İfade, tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme , İşbirliği	

SEKİZİNCİ SINIF

Müzik Dersi Öğretim Programı 8. Sınıf					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
Dinleme	1. Farklı müziklerden örnekler dinler.	Film müzikleri dinletilir.			
	2. Dinlediği müzikteki çok seslilik özelliğini fark eder.	Dinlediği 2 sesli ve 4 sesli eserleri ayırt eder.	Yapı	Problem Çözme	
	3. Dinlediği müziklerde basit ve birleşik ölçüleri ayırt eder.	Basit ve birleşik ölçülerde şarkılar dinletilir.	Yapı, süre	Problem Çözme	
	4. Batı ve türk müziğinde ton ve makam özelliklerini fark eder.	Batı ve türk müziği türlerinden örnekler dinletilerek farklar tartışılır.	Yapı	Problem Çözme	
	5. Türk sanat müziğindeki basit usullerde eserler dinler.	5/8, 7/8, 9/8 lik usulleri tanır. Türk sanat ve halk müziğindeki basit makamlardan örnekler dinletilir.			
	6. Dinlediği müziklerdeki değişimleri fark eder	Gürlük terimlerinden <i>ff</i> , <i>pp</i> , <i>pf</i> ve <i>fp</i> , hız terimlerinden Allegretto ve Andantino terimleri kavratılır.	Gürlük	Problem Çözme	
	7. Batı müziği dönemlerine ait örnekler dinler	Barok, klasik, romantik ve çağdaş dönemlerden örnekler dinletilir			

Müzik Dersi Öğretim Programı 8. Sınıf Müziksel Uygulamalar					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
MÜZİKSEL UYGULAMALAR	1. İstiklal Marşı'nı anlam ve önemine uygun söyler.	İstiklal Marşı çalıştırılırken nefes yerlerinin üzerinde durulur.			
	2. Ses ve nefes çalışmaları yapar.				
	3. Şarkı söyler.	Edindiği temel müzik bilgilerini uygulayarak şarkılar söylenir.	Tempo, vuruş	İşbirliği	
	4. Tartım çalışması yapar.	2/2'lik, 4/4'lük ve sebare ölçü yapısına uygun tartım çalışmaları yaptırılır	Tempo, vuruş, tartım		
	5. Şarkının temposu ve ritmine uygun vurmali çalgılar kullanarak eşlik yapar.	Sınıf gruplara ayrılarak 4 sesli eşlik çeşitlendirmeleri uygulanır.	Tempo, vuruş	Okuryazarlık, İşbirliği	
	6. Temel müzik bilgilerini uygular.	Allegretto, Andantino, Puandorg, Senkop, Dacapo, Senyö ve Fine terimleri uygulanır. Armonik ve melodik minör kalıplar üzerinde tonalite vemoğulasyonu hissetme çalışmaları yaptırılır. Hicaz rast makamlarının özellikleri kavratılır. Birlik sus sembolünü içeren çalışmalar yaptırılır. Kalın la, ince fa, si bemol, fa diyez seslerin kullanarak 2/2'lik, 4/4'lük ve sebare ölçü sayılarındaki şarkılar çaldırılır.	Yapı	Okuryazarlık	
	7. Beden perküsyonu yapar.	2/2'lik, 4/4'lük ve sebare ölçü yapısına uygun beden	Tempo		

		perküyyonu çalışmaları yaptırılır.			
	8. şarkıların bölümlerini tanır.	Üç veya daha fazla dönemli şarkıları inceleme çalışmaları yaptırılır	Yapı	Problem Çözme	
	9. Çoksesliliği fark eder.	4 sesli şarkılarda yatay çokseslilik (polifoni) ve dikey çokseslilik (homofoni) çalışmalar yaptırılır	yapı		
	10. İnsan sesi topluluklarını tanır.	Opera, oratoryo ve müzikal türlerinde insan ve çalgı topluluklarının birarada yer aldığı üzerinde durulur	yapı	Problem Çözme	
	11. Müzik ve toplum ilişkisini açıklar.	20. yüzyıl müziğinin özellikleri, sanatçıları ve eserleri tanıtılır. Türk beşleri hakkında bilgi verilir.			
	12. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinlikleri yapar.				Duyarlı ve etkin vatandaşlık

Müzik Dersi Öğretim Programı 8. Sınıf Yaratma					
Öğrenme Alanı	Öğrenme Çıktıları	Açıklamalar	Temel Kavramlar	Beceriler	Ara Disiplinler
YARATMA	1. Beste yapar	2/2'lik, 4/4'lük ve sebare ölçü sayılarında tartım kalıpları oluşturur ve beden perküyyonunda kullanılan ilk dokuz hareketle uygular. Ana söz ve nakarattan oluşan şarkı sözleri yazar. Öğrendiği değerlerden kalın la ve ince fa ses aralığında notalar kullanarak 16 ölçülük beste	Süre, vuruş	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	

		çalışması yaptırılır.(minör tonda)			
	2. Kendi çalgısını yaratır.	Basit vurmali, üflemeli, telli çalgılardan birkaç farklı örnek yaptırılır. Teknik özelliklerini karşılaştır ve geliştirir	Tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	3. Doğaçlamalar yapar.	Çalgısı ile doğaçlamalar yapmaya yönlendirilir. Ses kaynağı oluşturma ve tını çalışmaları yaptırılır. Öğretmen pedal ses ve ostinatolardan (on altı ölçülük) yararlanır.	Tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme	
	4. Teknolojiyi müzik çalışmalarında kullanır.	Ders sırasında uygun araçla (kayıt cihazı, bilgisayar, cep telefonu, akıllı tahta vb.) öğrencilerin çalışmaları kayıt edilir.		Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterliği	
	5. Yaratıcı dans ve dramtizasyon yapar.				
	6. Görsel ve işitsel tasarım yapar	Enstrümanların çalınış şekilleriyle ilgili flaş kartları hazırlar.	İfade, tını	Eleştirel ve Yaratıcı Düşünme, İşbirliği	

Sınıf/ ALAN	Öğrenme Çıktıları	Ders Öğretim Programı Çıktıları												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. SINIF MÜZİKSEL UYGULAMALAR ALANI	1. İstiklal Marşı'nı anlam ve önemine uygun söyler.	X												
	2. Ses ve nefes çalışmaları yapar.	X		X							X			
	3. Şarkı söyler.		X	X		X					X	X	X	
	4. Basit melodi ve ritim cümlelerini tekrar eder .			X						X			X	
	5. Tartım çalışması yapar.		X	X	X					X		X		X
	6. Çalgısıyla eşlik yapar.		X	X	X					X		X		X
	7. Grafik notasyonu kullanır.		X	X	X							X		
	8. Çalgısını keşfeder.		X	X						X			X	X
	9. Beden perküsyonu yapar.		X	X						X		X	X	
	10. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinlikleri yapar.	X	X	X		X					X			X

Sınıf/ ALAN	Öğrenme Çıktıları	Ders Öğretim Programı Çıktıları												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. SINIF YARATMA ALANI	1. Beste yapar.			X	X	X	X					X	X	
	2. Kendi çalgısını yaratır.		X	X								X	X	X
	3. Doğaçlamalar yapar.		X	X		X						X	X	X
	4. Teknolojiyi müzik çalışmalarında kullanır.		X				X	X					X	
	5. Yaratıcı dans ve dramatizasyon yapar.		X	X									X	
	6. Görsel veya işitsel tasarım yapar.			X			X	X				X	X	

Sınıf/ ALAN	Öğrenme Çıktıları	Ders Öğretim Programı Çıktıları												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2. SINIF MÜZİKSEL UYGULAMALAR ALANI	1. İstiklal Marşı'nı anlam ve önemine uygun söyler.	X												
	2. Ses ve nefes çalışmaları yapar.	X		X							X			
	3. Şarkı söyler.		X	X		X				X	X	X		
	4. Basit melodi ve ritim cümlelerini tekrar eder .			X					X			X		
	5. Tartım çalışması yapar.		X	X	X				X		X		X	
	6. Çalgısıyla eşlik yapar.		X	X	X				X		X		X	
	7. Grafik notasyonu kullanır.		X	X	X						X			
	8. Çalgısını keşfeder.		X	X					X			X	X	
	9. Temel müzik bilgilerini kavrar.				X						X	X	X	
	10. Beden perküsyonu yapar.	X	X						X	X	X			
	11. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinlikleri yapar.	X	X	X		X				X				X

Sınıf/ ALAN	Öğrenme Çıktıları	Ders Öğretim Programı Çıktıları												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
3. SINIF MÜZİK DERSİ DİNLEME ALANI	1. Çevresinde duyduğu sesleri fark eder.	X												
	2. Çevresinde duyduğu sesleri özelliklerine göre gruplandırır.	X		X										
	3.Şarkı söyleme sesi ve konuşma sesinin özelliklerini kavrar.	X		X		X								
	4.Müziklerde yer alan çalgıların seslerine karşılık verir.			X					X	X	X	X	X	X
	5.Ses oyunları yapar.		X	X					X		X			
	6.Farklı müzik türlerden örnekler dinler.					X	X	X	X	X			X	
	7.Müzik eserleri ile ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder				X								X	
	8.Müzik eserlerinin özelliklerini fark eder.				X				X	X		X		
	9.Dinlediği müzik ve seslere karşılık verir.		X	X								X		X

Sınıf/ ALAN	Öğrenme Çıktıları	Ders Öğretim Programı Çıktıları												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
3. SINIF MÜZİKSEL UYGULAMALAR ALANI	1. İstiklal Marşı'nı anlam ve önemine uygun söyler.	X												
	2. Ses ve nefes çalışmaları yapar.	X		X							X			
	3. Şarkı söyler.		X	X		X				X	X	X		
	4. Basit melodi ve ritim cümlelerini tekrar eder .			X					X			X		
	5. Tartım çalışması yapar.		X	X	X				X		X			X
	6. Çalgısıyla eşlik yapar.		X	X	X				X		X			X
	7. Beden perküsyonu yapar.	X	X					X		X	X			
	8. Grafik notasyonu kullanır.		X	X	X						X			
	9. Temel müzik bilgilerini kullanır.				X						X	X	X	
	10. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinlikleri yapar.	X	X	X		X				X				X

Sınıf/ ALAN	Öğrenme Çıktıları	Ders Öğretim Programı Çıktıları												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4. SINIF MÜZİK DERSİ DİNLEME ALANI	1. Çevresinde duyduğu sesleri fark eder.	X												
	2. Çevresinde duyduğu sesleri özelliklerine göre tanımlar.	X		X										
	3.Ses oyunları yapar.		X	X					X		X			
	4. Dinlediği müziklerde farklı çalgıların oluşturdukları seslere karşılık verir.			X					X	X	X	X	X	X
	5.Farklı müzik türlerden örnekler dinler.					X	X	X	X	X		X		
	6.Müzik eserleri ile ilgili duygu ve düşüncelerini ifade eder				X								X	
	7. Müzik eserlerinin özelliklerini fark eder.				X				X	X		X		
	8. Dinlediği müzik ve seslere karşılık verir.		X	X								X		X
	9.Dinlediği çalgı topluluklarını ayırt eder.						X			X	X	X		

Sınıf/ ALAN	Öğrenme Çıktıları	Ders Öğretim Programı Çıktıları												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4. SINIF MÜZİKSEL UYGULAMALAR ALANI	1. İstiklal Marşı'nı anlam ve önemine uygun söyler.	X												
	2. Ses ve nefes çalışmaları yapar.	X		X							X			
	3. Şarkı söyler.		X	X		X					X	X	X	
	4. Tartım çalışması yapar.		X	X	X					X		X		X
	5. Çalgısıyla eşlik yapar.		X	X	X					X		X		X
	6. Çalgısıyla ses ve ritim çalışması yapar.		X	X						X	X	X	X	X
	7. Temel müzik bilgilerini uygular.				X							X	X	X
	8. Beden perküsyonu yapar.	X	X						X		X	X		
	9. Ses topluluklarını tanır.							X	X	X	X		X	
	10.Şarkıların bölümlerini tanır.				X	X			X	X			X	
	11. Çok sesliliği fark eder.		X	X		X			X	X	X		X	
	12. Çalgıları çalınış özelliklerine göre tanır.							X	X		X		X	
	10. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinlikleri yapar.	X	X	X		X					X			X

Sınıf/ ALAN	Öğrenme Çıktıları	Ders Öğretim Programı Çıktıları												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
5. SINIF MÜZİK DERSİ DİNLEME ALANI	1. Ses oyunları yapar.		X	X		X				X			X	X
	2. Dinlediği farklı müzik türlerini tanır.						X	X	X	X	X		X	
	3. Dinlediği müzik eserlerindeki çokseslilik özelliğini fark eder.								X	X	X		X	
	4. Dinlediği çalgı topluluklarını ayırt eder.						X	X	X	X	X		X	
	5. Çevresindeki seslerin nasıl oluştuğunu ve bir araya geldiğini algılar	X					X	X						
	6. Dinlediği müziklerdeki değişimleri fark eder.				X			X	X	X	X		X	

Sınıf/ ALAN	Öğrenme Çıktıları	Ders Öğretim Programı Çıktıları												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
5. SINIF MÜZİKSEL UYGULAMALAR ALANI	1. İstiklal Marşı'nı anlam ve önemine uygun söyler.	X												
	2. Ses ve nefes çalışmaları yapar.	X		X								X		
	3. Şarkı söyler.		X	X		X					X	X	X	
	4. Tartım çalışması yapar.		X	X	X					X		X		X
	5. Çalgısıyla eşlik yapar.		X	X	X					X		X		X
	6. Temel müzik bilgilerini uygular.				X							X	X	X
	7. Beden perküsyonu yapar.	X	X						X		X	X		
	8. Sesin oluşumunu açıklar.	X		X	X			X						
	9.Şarkıların bölümlerini tanır.				X	X			X	X			X	
	10. Çok sesliliği uygular.		X	X		X			X	X	X		X	X
	11. Çalgı topluluklarını tanır.						X	X	X	X	X		X	
	12. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinlikleri yapar.	X	X	X		X					X			X

Sınıf/ ALAN	Öğrenme Çıktıları	Ders Öğretim Programı Çıktıları												
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
6., 7., 8. SINIF MÜZİK DERSİ DİNLEME ALANI	1. Ses oyunları yapar.		X	X		X				X			X	X
	2. Farklı müzik türlerinden örnekler dinler.						X	X	X	X	X		X	
	3. Dinlediği müzik eserlerindeki çokseslilik özelliğini fark eder.								X	X	X		X	
	4. Dinlediği müziklerde basit ve bileşik ölçüleri ayırt eder.				X				X		X		X	
	5. Batı ve Türk müziğinde ton ve makam özelliklerini fark eder.				X			X	X		X		X	
	6. Türk sanat müziğindeki basit usullerde eserler dinler.				X		X	X	X		X		X	
	7. Dinlediği müziklerdeki değişimleri fark eder.				X			X	X	X	X		X	

Sınıf/ ALAN	Öğrenme Çıktıları	Ders Öğretim Programı Çıktıları													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
6. SINIF MÜZİKSEL UYGULAMALAR ALANI	1. İstiklal Marşı'nı anlam ve önemine uygun söyler.	X													
	2. Ses ve nefes çalışmaları yapar.	X		X								X			
	3. Şarkı söyler.		X	X		X					X	X	X		
	4. Tartım çalışması yapar.		X	X	X					X		X		X	
	5. Şarkının temposu ve ritmine uygun vurmali çalgılar kullanarak eşlik yapar.		X	X	X					X		X		X	
	6. Temel müzik bilgilerini uygular.				X							X	X	X	
	7. Beden perküsyonu yapar.	X	X						X		X	X			
	8.Şarkıların bölümlerini tanır.				X	X			X	X				X	
	9. Çok sesliliği uygular.		X	X		X			X	X	X			X	X
	10. İnsan sesindeki değişikliği fark eder.	X			X				X						
	11. Çalgıların türünü ve ait olduğu topluluğu ayırt eder.						X	X	X	X	X			X	
	12. Müzik ve toplum ilişkisini açıklar	X	X						X	X				X	
	13. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinlikleri yapar.	X	X	X		X						X			X

Sınıf/ ALAN	Öğrenme Çıktıları	Ders Öğretim Programı Çıktıları													
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
7. VE 8.SINIF MÜZİKSEL UYGULAMALAR ALANI	1. İstiklal Marşı'nı anlam ve önemine uygun söyler.	X													
	2. Ses ve nefes çalışmaları yapar.	X		X								X			
	3. Şarkı söyler.		X	X		X					X	X	X		
	4. Tartım çalışması yapar.		X	X	X					X		X		X	
	5. Şarkının temposu ve ritmine uygun vurmali çalgılar kullanarak eşlik yapar.		X	X	X					X		X		X	
	6. Temel müzik bilgilerini uygular.				X							X	X	X	
	7. Beden perküsyonu yapar.	X	X						X		X	X			
	8. Şarkıların bölümlerini tanır.				X	X			X	X				X	
	9. Çok sesliliği uygular.		X	X		X			X	X	X			X	X
	10. İnsan sesi topluluklarını tanır.						X	X	X	X	X			X	
	11. Müzik ve toplum ilişkisini açıklar	X	X						X	X				X	
	12. Belirli gün ve haftalarla ilgili müzik etkinlikleri yapar.	X	X	X		X					X				X

